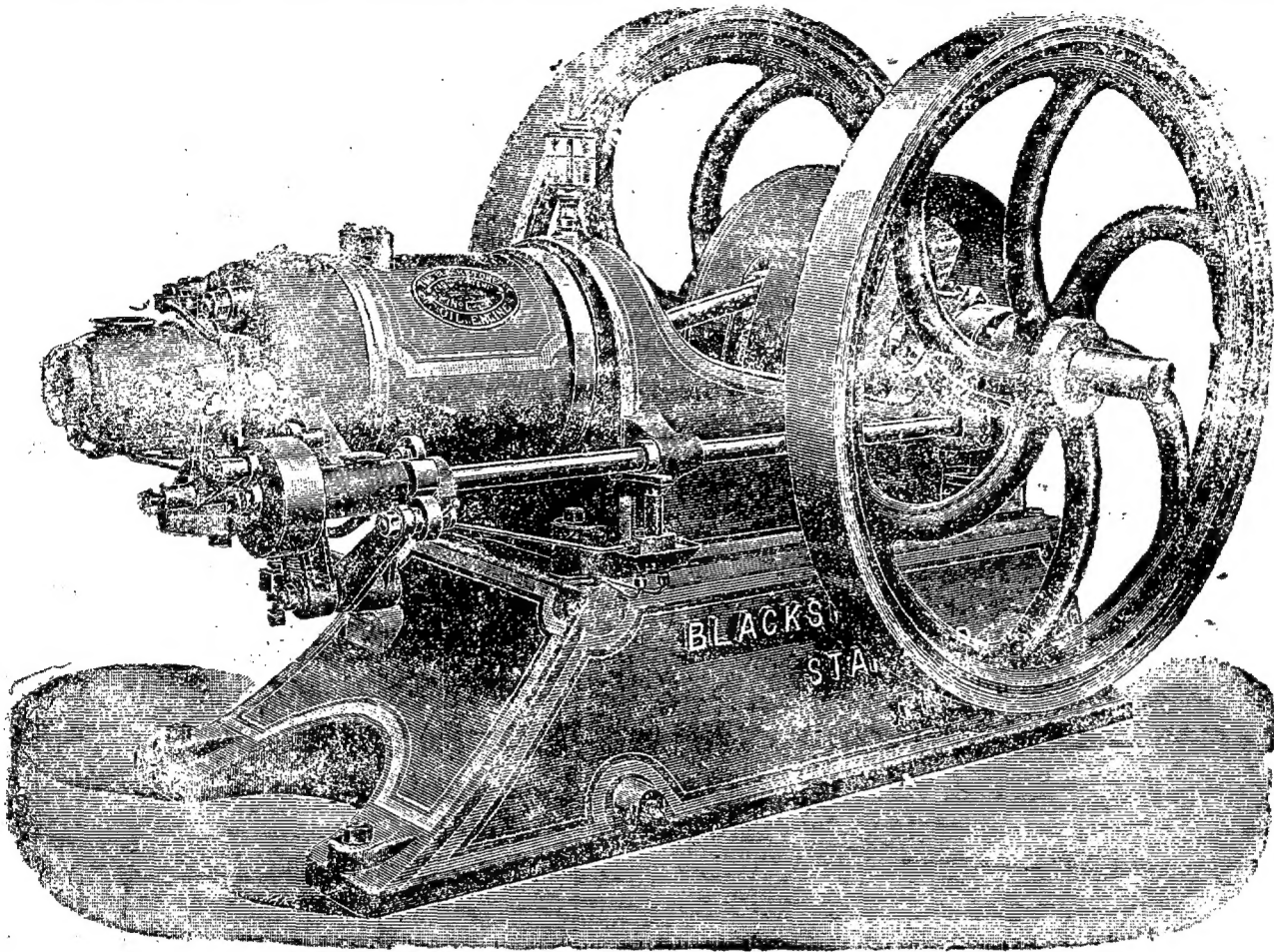

309923

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 7. జనవరి 1920 వ సంవత్సరం ఆగస్టు నెల 26 తేది గురువారము { No. 123.
సంపుటిము. 2 { రాత్రి నామ సంవత్సర నిజ శ్రావణ మాస శుద్ధ చ్చాది ౧౨. { సంచిక ౧౨౩

అమృతంజనము

తమనొకప్పుడు ప్రతిష్ఠింపఁగల
ఇతర వీధిమందు వుండు కూడ
మా అమృతంజనము చాటి
వంట నొకటియే యగును.
దీనిని 0-10-0 అమ్ము

బ్లాక్ స్టోను ఆయిల్ ఇంజనులు.

ఈ ఇంజనులు, ప్రధాన ఆయిలు మున్నగు చమురుల మిశ్రమమున నుండి వనిచేయఁబడును. తమనొకప్పుడు ప్రతిష్ఠింపఁగల

ఈ ఇంజనులలో అనేకమైన బ్లాక్ స్టోను ఇంజనులు వనిచేయఁబడును. యివేమనగా మంచి
తృప్తినిచ్చును. ఖర్చియైన వివరములను ధరలను నడ మాకు వ్రాయును.

జోలు ముంట్లు:

మార్షలు నన్ను & కో., (ఇండియా) లిమిటెడ్.

జోలు

ఇంజనీయర్లు

నం. 9, సెకండులైను రోడ్, మద్రాసు.

జోలాయి, బెజవాడ, లాహోరు, కలకత్తా

బొమ్మలైలము 0-12-0
కొమరలైలము 0-6-0
కంతయూర్లము 0-2-0

అమృతంజనం దీని,
క, తంబు కెట్టి ఏటి, మదరాసు

టి. సి. యన్. 710

పరిమళానంద నన్యము.

1. 12 దర్శి 1-4 రూ 0-4-0 టి. సి. యన్. 710
12 దర్శి 2-8-0 " " 0-8-0

మేలైన మద్రాసు సాదానన్యము.

1. 12 దర్శి (24 రూ) 0-14-0, టి. సి. యన్. 710
1. 12 దర్శి (120 రూ) 8-8-0, టి. సి. యన్. 710

టి. సి. యన్. 710

4 రూ 0-4-0, 8 రూ 0-8-0, 12 రూ 1-2-0

60 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమున కార్యకరమైన పుస్తకమును పొందుటకు స్వా
భావికమైన కొన్ని నిధులను అనుమతించుటవలననే ఈ
పుస్తకమును ఈ ఉత్తమ పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గ
మున కలగజేసి కరీర సాధ్యమును, దృఢాశ్రయమును, ఆ
యోగ్యతను ఇచ్చుచును. ఈ పుస్తకము యిహమున గా
నియును. పుస్తకముయొక్క మేలు ధరించి వందలము
లకునే వ్రాయఁబడెను. (219)

వైద్యకాశ్రీ మణిశంకర్ గోవిందజీ,
ఆరంభమైన సాహిత్య కాలము, 1871, బ్రాహ్మ, మద్రాస్.

తెలుగుభాషలో గ్రంథదారులు

1. ఆచార్యులము. [త్రైవింద్రమునకు సాహిత్యము
కాగ్రహిణి] కేలూ చంద్రశేఖరం టి. సి. యన్. 710
2. చాక్రాలక [కవితలు] 0-12-0, 3. ఉత్తర హరిశ్చంద్రము
కృతము 1-0-0, 4. కృతకములము 0-4-0, 5. మాధవకర్మ
[అంధ్రరాజుల గూర్చిన కథాంతరాలు] [కథాకథాని
కథామళి] 0-12-0, వేలూరి ప్రచురణాలయము.

(Velury Publishing House.)

బెజవాడ. తెలంగాణ ప్రభుత్వ కృష్ణ.

అమృతంజనం దీనివార కి ఎ భాలయమునందు అమృతంజనం, తామరలైలము, మోహినీలైలము,
దంతచూర్ణము మొదలగు ముఖ్యవదములే గాక, ఇతరము లగు మందులు కూడ అనేకము లున్నవి
కావలసినవారు కేటలాగును తెప్పించి చూడవచ్చును. కేటలాగునకు వ్రాసినచో తక్షణం పంపెదము.

వృత్తాంతములు.

కలకత్తా, ఆగస్టు 25:- మధ్యతరగతాలలో నెల కొలువనైన కనాయికొట్టునిగూర్చి తమ ఆసక్తుల దెబ్బతీయగల కలకత్తాలో మిగిలినవారు వారితోపాటు లండన్ గలసి నర్తకినివలె చూడగలిగి ఆస్థానకర్త (కెండ్ నౌక) నభగానిం తెలిసి. స్థానికభూమిలకుల యుద్ధమును విశేషించుచు గర్వ మెండువారు కలకత్తాను బేయింగ్ యుద్ధమున తీర్చుకొనిరి.

బొంబాయి, ఆగస్టు 25:- మ్యూనిసిపల్ పాకీవాండ్రు సమ్మె యింకను సాగుచున్నది. తదియందు, ముందు తెలక గుండా తనకి రావలెను, మ్యూనిసిపల్ పాకీ (వెసిడెన్సీ) మేజిస్ట్రేటుగారికి తెలుపుచు, నమకు లిచ్చుటకు కోరిరి. ఆదేశాంధ్ర జీవము మానవలెను రు 14 ల నుండి రు 20 లకును, ముగవాండ్రు రు 20 నుండి రు 25 లకు చొచ్చించవలయు వని సమ్మెదారులు కోరుచున్నారు.

కలకత్తా:- బెంగాల్ సర్కిల్ మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిల్ లకుగా రైస్ డి. వి. మిల్ గారి కరవున ఆద్యక్షులు జనరల్ గారికి పెట్టబడిన దళాదులైన ఫిఫ్ (వెసిడెన్సీ) మేజిస్ట్రేటు గారు ఈ కరవునవేసిరి మద్యాయిలు విడుదలకి మేజిస్ట్రేటు గారు వారంటునిచ్చిరి. వైట్ బ్లాక్ బర్న్ ఒలింగ్ ఘోరల్ గారులకద్ద ఒక్కొక్కరికద్ద 60,000 రూపాయలు ధరాకతు పుచ్చుకొని వామినునిడువలెననిరి. మిగతా మద్యాయిలకద్ద ఒక్కొక్కరికద్ద 10,000 రూపాయలు ధరాకతు పుచ్చుకొని వామిను నిడువల వేసిరి

శ్రీ. శ్రీ. చన్నకేశవ విలాస గ్రంథాలయ చతుర్థ వార్షికోత్సవము:- ఈ కథ గురజాలరేజిస్ట్రార్ల సబసిస్టెం టుయిక్ పెక్టరుగా రగు శ్రీ సుబాల నర్తకినారాయణగారి ఆగ్రాసనాధిపత్యము (కెండ్ 20.9.1920 వ తేది సామంత్యము జరిగెను. సభకు కల్పాదు గ్రంథాలయ కరతీధులును పేర్కొ నులును నుమాన నూర్తుల విచ్చేసిరి. కొండ రత్నసేనింబిరి. కా ర్యనివేదికను కార్యదర్శి చే చదువబడెను. ఆనంతర మగ్రాస నాధిపతిగారు కల్పాటి విద్యావ్యాప్తి విషయమై ప్రస్తుతరా జకీష పరిస్థితుల విషయమై గ్రంథాలయోద్యమము జరిపి లాభముల విషయమై ఉపదేశించిరి.

ఈనెల 20-వ తేది అమృతలింగం పేరుయందు శ్రీ వనంకవాడ నుబోధిని పుస్తకాలయము కరవున సభచేసి, వీర లగువారికొకట (బు) శ్రీ సుబాలరేజి నర్తకినారాయణ మూర్తి గారు కీర్తిశేషులైన బాలగంగాధరలింగగారి వ్యావర్తమై 'లిలవత' సందర్శన గాత్ర పాఠశాల' లను స్థాపించినవారు. వీరికిర కర్తవ్యములు రాట్నములు తెప్పించి నూలు వడకు ప్రయత్నమును, హిందీపాఠశాలను కూడ స్థాపించుటకు చేయు ప్రయత్నమును భగవంతుడు కొనసాగించుగాక! అని ఒకర వ్రాయుచున్నారు.

బర్రా, ఒరిస్సా, కోనఖాన్, మలబార్, మదరాస్ ఈకాన్య దేశము సాధారణముగ కన్పించెను. బెంగాల్ వోలూ నాగపూర్ సంయుక్తరాష్ట్రముల కూర్పునను మధ్యతరగ తాల కూర్పునను మైసూరు మదరాస్ వక్రములలో కొంచె ముగ కన్పించెను. అస్సామీ గుజరాత్, మదరాస్ ఆగ్నేయ దేశముల అక్కడక్కడ కన్పించెను. కాయక్ పూర్ 2 అం. ఆ కాయక్ 8 అం. మేమియా 1 అం. వారాణసి 1 1/2 అం. నెంబల్ పూర్ 8 అం. బెరార్ 3 1/2 అం. గోంక్ పూర్ 1/2 అం. మోర మోగా 1 1/2 అం. బర్ బర్ 2 అం. కాలింగ్ కమాన్ 1 1/2 అం. వీసర్ వోలూనాగపూర్ మధ్యతరగతాల ఈకాన్య దేశము యొక్కతరగ కన్పించునట్లు నూపించుచున్నది.

11-8-1920 తేదిని దునుదవల్లిలో జరిగినసభలో యీ కింది తీర్మానము ఏర్పడినట్లుగా అంగీకరింపబడినది:- రా బోవు నూతన రాజ్యాంగ నిర్మాణ కావసరభా యొక్కలలో క్రియూర దివాన్ బహద్దూర్ మోచర్ల గారుచంద్రరావు తం కులుగారు కృష్ణాదేవ్ (నవరత్న) నియమించబడిన వాలు గు స్థానములలో నొక స్థానమునకు అభ్యర్థిగా నిలబడుట అభ్యుదయ మన, తలంచుచు యీ గ్రామీణులందరూవారు ప్రతినిధిగా నుండుటకు ప్రార్థించుచు తమలో ప్రతివోరుకు గల నాలుగు వోట్లలో నొకవోటు వారికి యిచ్చుటకు యేకగ్రీవముగా అమోదించబడినది—భూవతిరాజు వెంకట సరసింహరాజు, అగ్రాసనాధిపతి.

నల్లూరు - నాటకముల పోటీకరీకులు:- రాబోవు దసరా రోజులలో కొందర రెడ్డి నమలును నాటికలనాట క పోటీకరీకు పెట్టుదు రనునది కలుదు. వారు బరికేట్ల లక్ష్మీకాంతముగారి నాటికలనాట నియమించి రనియు తెలియ వచ్చెను. ఈనాటకము యింతకు పూర్వము రెండు మూడు కార్యాయముల పోటీకరీకుల కేర్పరుపబడినది. తురల యీ నాటకము పోటీకరీకులకు నియమించుట కంటే కీర్తిశేషు లైన కోలాచలం శ్రీనివాసరావు గారికి రదియింక బడిన "నాటికలనాటకము" ను పోటీకరీకుల నియమించురని యీ క్రొత్తగింకొండి కరవర్తులకు నూతనకరీకుగ నుండు ననియు ప్రేక్షకులకును ఆనందముగ నుండుననియు కోరుచు న్ను. కరీకులు గవనింతు రని కోరుచున్నాను:-"నాటకాభి మాని"

తేటపాలెం హిందూ యువజన సంఘసభ్యులు, కడప నదిపాలెం నాటక యింటిదిగ్గర ప్రాసచేసిన మొత్తములో నుండి రు 21-0-0 లకు తేటపాలెం హిందూ మిడిల్ స్కూలు లో చదువుకొనుచున్న ముగ్గురు వీరకావలరు యీ సంవత్సర మకు అర్థ జీతముల నొసంగిరి. సంఘమువారి విద్యార్థియన చు, క్లామాపాఠశాల. సంఘమువారి లోగ్గుర కరవర్తులందా గారునును, కలికాపరవంధిరమును నెలకొని జనసామాన్యమున విద్యావ్యాప్తికిని, భాషాకావ్యయాభివృద్ధికిని మిగుల తోడ్పడుచున్నారు. ఈ సంఘము కార్యకలాపము నిర్విఘ్న ముగా జరగ గలందులకు మూలధన మభ్యుదయముగాన భాషా భాషపరాయణులు, లక్ష్మీ పురుషులు ధనసహాయ మొసంగ గలందులకు ప్రార్థించుచున్నాను — ప్రొటెక్టరు వెంకట సుబ్బారావు శ్రేష్ఠి.

గోవాలో జల్లాబాద్, రాజకండ్రి తాలూకాలో (వెసిడెన్సీ) కోకవిజ్ఞాపన:- రాజనోకతాలూకా మానేకల్లిలో యిల్, యి. మిడిల్ స్కూలు స్థాపనై యుండగా ఆ వ్యాప్తి రెండు మైళ్లలోపుగా, సగం గ్రామముకు చేరియండ, అట్టి సగం గ్రామముకు బోకల్ బోద్దవారు మిడిల్ స్కూలు స్థాపించినవో మానేకల్లి స్కూలుకు నమ్రం రాగలదు గాన స్కూలుకొరకు చాటువకుచున్న మో, అంతర్వేదిపాలెం, గ్రామములయందు బోద్దవారు ఈ మిడిల్ స్కూలును స్థాపిం తిన చాలాఅభివృద్ధి గాంచగలరు. (తయిలేటు మేనేకల్లిమెంటు స్కూల్ కు వృద్ధివర్ధకతకు గాని బోద్దవారే ఈ విధముగా చేసిన చెప్పులనిన దేముడిది—మామిళ్లకల్లి వెంకటరత్నం.

కలకత్తా:- డి. చ. మైగారిబే ది యాన్డర్స్ బెంగాల్ రిజర్ స్టిమెంటు. లిమిటెడ్ కంపెనీ వారిమీద తే బడిన దావా కలకత్తా హైకోర్టుజడ్జి జే.ఎ.డేగారు యీ రోజున తీర్పుచెప్పిరి—1915 సంవత్సరములో గవర్నమెంటు వారికి కొన్నిస్టీమరులు కాలసి వచ్చినట్లు తెలిసిగిని ప్రతి వాదిగా, చేర్చబడిన కంపెనీ వారికరవున విషయముగా నున్న రాజా శ్రీశాధ్ రాయ్ అండ్ బ్రదర్స్ దగ్గరకుపోయి వారి దగ్గర స్టీమరుల అమ్మకమునకు కలవా యని అడిగెను. కంపెనీ వారి కరవున నూటికి అయిదు రూపాయలు కమిషను చొప్పున శ్రీశాధ్ రాయ్ చేరము పంపిరము చేసికొనెను. 1917 సంవత్సరములో ఇండియా గవర్నమెంటువారు ప్రతి వారుల తాలూకు 678052 రూపాయలు ఖరీదు గల స్టీమరు లను కొనిరి. కొద్దవారు వారికి 38900 రూపాయలకు డిక్రీ యిచ్చెను.

నాగపూర్ కావసనిర్మాణసభ:- నాగపూర్లో నూతన కేరీయ కావసనిర్మాణసభయందు ప్రజలు ఖచ్చనై దెవన్ పార్టు ట్రాసరి కంపెనీకరవున కరువుల వర్ధముల నిర్మించు సంవత్సరమున చేసిన ప్రశ్నకుప్రజలు చెప్పెను, వర్ధముల యిది వరకున్న అకాకోగ్యమును బోగొట్టుచు అమానుషకర మైన స్థితిని రూపుమాపునట్టి స్థితిలో గట్టవలసి యుండుట నిక్కమే నని ప్రభుత్వమువారు చెప్పిరి. తరువు పెక్కురగా వర్ధించ వలెనను ప్రశ్న గాని కంపెనీవారికి అభికారము నొసంతుట గాని ప్రశ్నలో లేదనియు చెప్పిరి. తరువులను వర్ధించుట ఏమను ముదగాని అంగీకరింపడు. ఇదివరలోనున్న వర్ధములయం దు ఎన్నివస్తులు వర్ధించబడుచున్నవో అన్నివస్తుల శ్రీశ్రా త్త గా నిర్మించుట వర్ధములయందు కూడ వర్ధించబడవలె నను గాగ్గరంటి కంపెనీవారి కిచ్చిలేదు. వర్ధముల ప్రభుత్వమువారి ఖచ్చనై దెవన్ పార్టు కంపెనీవారు కట్టించ బూతుకొనలేదు. (ప్రస్తుత పరిస్థితులకట్టి ప్రభుత్వము వారి కట్టించ వలెనగాని

(ప్రస్తుతము వర్ధచేయుచున్న వర్ధములనై వర్ధచేయరాదు. ఈ విషయమును గురించి యీ క్రొత్తప్రభుత్వ ప్రజలు జరిగినవివర విల్లు పొందుచేయబడినది.

మదనకామేశ్వరలేహ్యము

యిది మిక్కిలి వీర్యవృద్ధిని, భావపుష్టిని, బలమును, కలిగించుటలో శ్రేష్ఠమయినది. మేనాము, అత్తయ్యనూ, నీ కాక్క, శుక్లవస్త్రము, అతిమాత్రము, మొదలగువాటిని వారింది చుండికాంటిని, వీర్యపటుకృతుడు, కామములు, యావన సంహోషమును, సంతోషప్రాప్తిని కలిగించు కరకృతాదము— 2 దెబ్బలచాలు—20 రు. దెబ్బ రు 1-4-0 చి. పి చార్జీ (కరకృతము).
పి. శి. వ. అందుకంపెనీ, ఆయుర్వేదసమాజ్, (2878) పెండే, నల్లూరుజిల్లా, (Via) ఒంగోలు.

గడియారముల మరమతులు.

తమది చెడిపోయిన పాతగడియారములకు పారవేయి దుడు. మేను వాటిని వాగుచేసి మెరుగుపెట్టి కొత్తగడియార ముగా మార్చగలను. తమ పాతగడియారములలో వాటిగా చెడిపోయిన సామానులు యెడల వాటిలను— కొత్తవాటిని ఉపయోగించి వాగుచేసి మూలముల బాగు పడేయ్య చేసినది ఉండుకాలముకన్న రెట్టింపు కాలంనాగి కాలమును మాపునట్లు నట్లు చేయగలను (కొత్తగడియారముల నవో అమ్మబడును. వక్కా చాటుచెం గాని రంగు టోప్ గాను చిల్లరగాను అమ్మ బడును.

ఎడ్వర్డు కంపెనీ,

గుంటూరు.

349

నమ్మకము

1812

బంగారు, వెండి, రత్నముల

సగలును, ఇతర వస్తువులును

వాటిను యిచ్చిన వుచ్చుకొని నైకము ఇవ్వబడును.

ఉమ్మడి-రామయ్య శెట్టి,

గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,

25, చైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

సగలు వాస్తవముగాను, ప్రాచీనోదయ నరమైన భర లకు కయారుచేసి విక్రయించుట సంపదమును. తయారు న లేనవాటిని అతిశ్రద్ధాగా అర్ధకమీరకు తయారు చేసి ఇవ్వబడును. ఒకసారి అర్ధకమీరకు సగలు తయారు చేసికొన్న వాకి నలన మా నమ్మకం తెలిసికోవచ్చును.

LIVING ADS.

Are infinitely better than Assertions. Actina possesses legions. There is no big town in the whole of India wherein it hasn't got a number of Volaries. Big renowned gentlemen are its devotees. Read the following:-

K. L. Sundaram Iyer Esq., Pleader, Pollachy District Board Member, and Municipal Councillor Udampet, District Coimbatore, writes "I am purchaser of your Actina. I have found it most efficacious, for restoring the lost vision in the eye. With a view to popularise your Actina I have recommended it to others. I write this with the greatest pleasure that you may make use of this for the confidence of your future applicants. I am aged 52, and in April 19, I lost vision in both my eyes by granular growth and its attendant effects. Prompted by faith I got you Actina and.....I am completely relieved of my eye complaints and not only that, no spectacle is used by me now, although I have been using spectacles for a long time. I do not consider the price of Actina is a sufficient recognition of its merits in proportion to the inestimable boon guaranteed by its application.....Actina saved my eyes."

And then Judge for yourself. Actina is a miracle for all Eye, Ear, Head and Throat troubles. It is a Curative, not a corrective. It dispenses with doctoring and drugging. It succeeds where specialists fail, and the price is only Rs. 25-8, packing and postage charges extra.

Write, if interested, to Actina Dealer in the (A.P.), Batata (India), for its.

Free Booklet. (C)

లోకమాన్యుని నిర్వాణము

దేవేయల కర్తవ్యము.

[రాజా మంత్రిగారి భుజంగరావుగారు.]

హైదరాబాద్ నిజమైన ప్రజాపాలనాధర్మమును తెలుసుకుంటున్న ప్రాంతీక లోకమాన్యుడని యెల్లరు సంగీకరించక తీరదు. ఈతడుకూడాన కేవలమై వాగాడంబరము చూపిన వాడని గాదు. తాను నిజమైన ధర్మసూత్రముల నిశ్చయముగ నిశ్చయముగా వాచరించుటకై దెచ్చివచ్చాడు. పరిపాలన పైకిన నుకరమైకొను సమస్తసంస్కారములను గూర్చియు కాశీరదీయము కావున హిందూదేశ రాజకీయ పరిస్థితులలో వాంఛితులైనా వర్తించునట్లు లోకమైన స్వరాజ్యప్రాప్తి కను కను మార్పులు కలుగకలయు ననియు హైదరాబాదును నుండి తీవ్రసంకల్పమున తెలుకొల్పిన మహాపాత్రుడు. పలుసార్లు గారాగార వాసము నైనదిండి, యజ్ఞానంబందక, పట్టదలలో దేవయాత్రలు చేసియున్నాడని కథక నీకృపరాయణుడైన హైదరాబాద్ లో కొకడు కాన్సింగడు. ఆ విషయమున నీతం దెలిసియున్నాడు. అయితే ఫలమును పోలిన మనోవృత్తి కలవాడు. సాధకభావములతో వాతనికి మిత్రులైతేడు. క్షతగతి యాకసిన జనులక గాన్సింగడు. తనజీవితము నీయాదర్శమునకు ధారపోసెను. ఉక్తమైనా గనుక చేకనే వాధురంధరుడై మెలగుచు భగవత్సన్నిధానమున గాంచెను. తనదేశము కలకలము వారిజేసు మే తనదేశమును అనుదినమునకు సంపన్నము. ఈతడు ప్రజలలో నవినాభావమును పెంచెను. ఈతనికిగల జనమోరణి సామర్థ్య మెవ్వరికిని లేదు. తనకుతాను ప్రజల తీరనియెడల జూపు భక్తి విశ్వాసములు, ఆమోదాశ్చర్యములు గొలువకమానవు. అంతరమున్న యిదియే ప్రజల నిశ్చయము. ఇట్టి జనమోరణి మూలన కెట్లువచ్చియున్నది! జేవాభిమాన మీ మహాపురుషుని తత్వమున లీనమైపోయినది. చేకనేవల మించిన మరల వారక యెండుగడు. జేవాన రాగము జన్మసిద్ధము అతని గాత్రమునం దెల్లదల వెల్లివిరిసియున్న యీమహాపుత్రుడే యపారమై జీవితతి జాగ్రత్తించినది. అతని జీవితమంతయు అపారంగానే గాని రహస్యమున కేమియో యెండుగడు. అతని గృహకృత్య జీవితమునుగూడ గడునిర్మలమైనదియు గళంకరహిత మైనది యు నైయున్నది. తన యావచ్చుకై చేకనేవలై నడచుచున్నాడు. లోకమాన్యుని యంతటి మానసోజ్ఞతతో స్వరాజ్య ముద్ధి యించినవాడెవడునని లేదు. అదైర్థ్యమున వెల్లివో యెండుగడు. హైదరాబాదు స్వరాజ్యము ననుభవించుటం గాంచి యానందించగల నని తలంచి యుండెను. ఆ మనోరథము విఫలమైనది యాతని లోకమహాకాదు. అతడు తన యావచ్చుకై జీవియోగించి స్వరాజ్యమును మిక్కిలి కమితమునకై దీసికొని వచ్చెను. కాని నచిరకాలంబున కఫలము జేయుభారము మనయం దున్నది.

జేకయజ్ఞాదుల కెల్లరు వాయుకుడుగ నుండి నడిపించుచుండిన లోకమాన్యుడగు తిలకుమారాజు భగవత్సన్నిధి యందున కేగెను. ఈ మహాపురుషుని నిర్వాణమువలన గొంత కాలము జేక మంథకారబంధుర మైనట్లు దోచకమానము. కాని యాతని ప్రబోధనానందతి యుత్పన్నమైనవలన నూతన కృత్యమున కేర్పడు వానిర్పదించగలవు. అతడు ప్రజాపాలనాధర్మంబు గాంచి ప్రజాపాలనాధర్మ ప్రబోధము అత్యుత్కృతమైన దగుటచే గర్వధాడ ద సమించినంత నే విరమించుకొనకలడు. తత్తదాదర్శపూరితములగు నూతనకృత్యముల నుంచునకు ప్రోయము, మరుగున దాగియున్న సత్త్వముల వెల్లివచ్చును అతని మనోభావముల జాగ్రత్తించిన మతికొందరిని లేకదీసి, కార్యాచరణమునకు గడంగితేయును. అతడెవ్వడు తెలుసుకుండున కేగెను; కాని ఇందనుక ధూలావరణంబున నుండితీరవలసిన యాతని యాత్మతత్వము ప్రకాశించి హైదరాబాద్ పై వెడలెల్లును. అతని మనోద్రుతి మిక్కిలి క్లిష్టమంత యెడలకై లోకమైన మనయుల చుంబకాశ్చర్యంబులను కలుపుచున్నాడు. వారెల్ల రాజనోద్రుతిను ధిక్కరించు కలరు. అక్లిష్ట కారల నదా కార్యాచరణమునకు పోల్చుచున్నాడు. తిలకు మనోరథమునే హిందూ దీయాదర్శ మొక్కటియే. జేకనీలైక కార్యములలో మొగమొలమియు జంతున, సంధియనేమూత్రము జనికొచ్చు. ప్రజాపాలనము మనకు జన్మస్వార్థకృత్య మని మీరు నమ్మినపుడు మనమందుల కర్మలమై యుంటిమని మీరెరిగినప్పుడు కానిన కడలంగ గోరుట లో నివర్తల్యముగా మీరెల్లరు నేకగ్రీవముగ బడి నేయవలసి వచ్చు. ఏమి చిత్తులు వచ్చిన రానిండు, ఎవరికి లోకమాన్యుని

కేమి? మనము గళ్యములై నిజమందీనపుడు దానికే జయము కలిగితిమి. ఇదియే లోకమాన్యుని ప్రబోధము. ఆంగ్ల సామ్రాజ్యాధికారముగలద మనరాజ్యములంబోలు స్వరాజ్యము మనకు లాభవలయును. అది మన జన్మసిద్ధమైన హక్కు. దానినిజన్మదే నుత్పన్నముగ ననుభవించుటకు మనము ననుభవమైయున్నాము. ఈ మనోరథోత్పత్తి యాంగ్ల శాస్త్రక కర్మమునకుం గోచరమైన వెంటనే ప్రసాదించబడును. పరికర్తవ్యము దున్నది.

ఇట్టి తరణమున జేవాభిమాన బీజముల ముంచున కేవల జనవాదము, భయ విమోచనమౌదులును, స్వార్థకారములును, తమతమ మనోవికారముల ననుసరించి యాభావ్యమున గ్రహించియు భక్త్యువృత్తియు, మేధాశక్తియును దోర్బల్య ముంటిమిటచే నజనున గని వెల్లివచ్చునో, మనోవైకల్యమునో, “మనదేశమున కేమిటి? స్వరాజ్యముమిటి?” అని ప్రమంజెంచి మోదదలంబు దోర్బల్యమున్నది. మితవాదులనియు, అతివాదులనియు, బ్రాహ్మణులనియు, బ్రహ్మకృష్ణులనియు నమ్మ జాత్యుద్ధారణలనియు నుండునంపురణ కర్తలనియు వివిధములగు విప్రుల సామధారలై తత్త్వవికార్యములతో హైదరాబాద్ జాతీయతను బ్రజ్వలింపజేయుటకు మాత్రం తోరణావళిగొల్పలై “హైదరాబాద్ లోకమాన్యుని లేవారనియు స్వరాజ్యమున కర్మము తారనియు” వెల్లు దుర్బలముల జాతీయత సంకరింపజేయఁ బ్రయత్నించుచుండిరి.

కట్టునుజాటి వెంచి పోవించువాడొకడును, కాని ఫలము అనుభవించువాడొకడును జాత్యోక్తి యావిమయమున సార్థక మగుచుండెను. కట్టునిపురుషుల కోర్కె, కలకలకలములతోనై స్వార్థకార్యలై జేకోద్ధరణమునకై మొగమొట్టను విడిచి ఫలస్వామ్యమును గాంచించువారు కొందఱును, ఆకట్టుఫలము ననుభవించు సిద్ధమవారు మతికొందఱు నగుచుండుట మనము గాంచుచున్నాము. మిట్టో మెల్లై సంస్కరణములకై బూర్వాకరములయందు నిల్చి జరిగినది. సంస్కరణ జనితములగు కదవుల ననుభవించిన తదావధికై బాటుపడ వెనుదీసినవారే. బంగారా విభజనకాలమున నిల్చి జరిగినది అంతకై బూర్వము జేయవలసిన భావనకాలమున గూడ నీ మూత్రమే ప్రవలించి. నేటి సంస్కరణ కాలమున నవే ఫలింపినది.

స్వార్థకార్యలై జేకోద్ధరణకే పాదుపడువారు కావున జాటికి ఫలముతో నిమిత్తములేదు. కాని తత్త్వజ్ఞానభవ కాంక్షలవారే జేకోద్ధరణకు నిండితి తన్మూలమున సధికారాదరణమూత్రము కాక గాగోరుట కడుంగదు కోవనీయును. తామధికారల ననుసరించుటచే కడలంగ గలిగినఫలము తెచ్చియొక గాన్సింగవు. కృష్ణలము తెచ్చియొక నుండిన నుండెగాక! జేకోఫలము లావంతయు గానరావు.

కొలదిమంది వ్యాధిమూర్తులైన నగుదురుగాక! మరెకొందఱున్నతోద్యోగమున బడవిన బడయదురుగాక! ఆంగ్లేయభాషా వర్ణ సమన్వయము లగు చిత్రదాశిని గొందఱు పొందుదురుగాక! అంతమాత్రమున మన జేకమునకు గలిగిన లాభ మినుమంతయు నుండదు. విద్యాంశులును, బాహ్యుడంబరమును గావించగలిగిన కొలదియందీకగలిగిన మేలు జేకోధారక మెట్లు కాగలదు?

తిలకుమండి జేకోద్ధరణకు నలువది వర్షముల నుండి తన జీవితమునంతను జేకనేవలై జీవియోగించు చుండుటచే దట్కొంగల హైదరాబాద్ లో వెళ్ళ రేచారిగొల్పినను లోటుగాన్సింగలేదు. లోకమాన్యుడు గలిగించెను. వారిభావము వాక్రమించక గలిగినమహా పురుషుల తత్త్వంబు తెలుసుకుటో యని హైదరాబాద్ ప్రపంచ మత్యాచరణతో నిరీక్షించుచున్నది. హైదరాబాద్ క్రమము మీ జాతీయలలో ప్రవేశించుచున్నది. ఇందదనుకమిలో వెళ్ళుచు కేవలదారుల (దొక్కెన) నని తాత్కాలిక ఫలప్రదములు. నిశ్చయములేగాని కరమావధి నను గమించ నేరవని మీ యంతరంగములే ప్రబోధించుచుండును. గావున నిరీక్షించి యాయా కథంబులనుండి తోరణానలై లోకమాన్యుని సత్త్వవిధాదర్శమునే మీ యాదర్శములుగ మార్చుకొని జేకవాదమున నెరవేర్చుచు. అతడు మనము నీదీనిలోకమును దీర్చుడు. మీనియమున కెవ్వరిని నవ్యుడని ప్రమయించుడు. సత్త్వంబునుండి యాత్మసత్త్వంబునకు మారిన హాస్యాస్పద మగుగాని, అభివృద్ధి సత్త్వభావంబున మెప్పుటికిని బరిహాసపాత్రము కానేరదు. కావున మీ రందఱును, తిలకు మహాకాయుడు ప్రతిపాదించిన కాంగ్రెసు కార్యక్రమము ననుసరించి రాజకీయ వ్యాపారముల నెరవేర్చి జేకవీరమును గావించుడు. మీరు ప్రేమించును.

మనవాయుడ కెల్లరును పూర్వోక్త విధానమున దనుజొంగల యావదభిప్రాయ భేదంబుల నీరణమున విశ్చరించి జేకవీరమును లోకమాన్యుని కెండుగడు గావించిన వారి నందఱిని మనము భక్తివిశ్వాసముతో సంగీకరింప వలసివచ్చియే. అటులగాక వారి భేదాభిప్రాయముల నింతను సాగించక దలచినయెడల మన సంగీకరింపజనదు. ప్రజాపాలనంబు లీ వృత్తిని బ్రవర్తించుచున్నది కావున వాయుకులు కాదలంబున మీరు ప్రజాపాలకార్యముల ననుసరించుటయే గదా ధర్మము. మీ రెట్లుగ గావించుదనుక మిమ్ము మా వాయుకులుగ గ్రహించకలమని కొంచెం పట్టువలతో విముఖులను జూపించినయెడల నీ త్రైక్షణమున వారే మరలవత్తురు. మన మెత్తదనుకై బురస్కరించుకొని వెనుక ముండులకై దచ్చాదులు జూపిండు. మన మనోనిశ్చలమునై వారిచర్య లాధారపడి యుండును. “మహాత్ముడు పర్యవశా చొర కేలేచని యెడల పర్యవశా మహాత్ముడు కడకేకలయును” అను జాత్యోక్తి నెండుగరా? కావున మన వాయుకుల మన మనోరథంబుల ననుసరింపుడ దని మనమే నిర్బంధకరపరచుచును. కావున నీ భీతసంకల్పమును మనమకుండించి లోకమాన్యుని మనోరథ సిద్ధి నచిరకాలంబున కఫల మొనరించి వారి యాత్మకు కాంతిని గలిగింపుడ దని హైదరాబాద్ వెల్లి నిండుచుండును (బాధించుచు జూపిండు).

ప్రాద్దుటూరు వార్తలు

కర్నూలు

ఈ ప్రాంతములందు విత్తము వేయటకు దగిన కర్నూలు గురిపినది. భూమి యష్టాశ్రేణు కర్నీ చల్లబడినది.

తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు

జమ్మలమడుగు తాలూకాబోర్డువారు 28 తేదీని ప్రాద్దుటూరులో సమావేశమై శ్రీయత దొరసామి మొదలియారు గారి ప్రెసిడెంటుగా నెన్నుకొనిరి.

లోకమాన్యు తిలక్ హోల్

కార్యనిర్వాహణమున అభిమానులను, ప్రభావములతో పాటుకడిన కార్యము పూర్తి కాగలదు. మహాత్ముడియే సోదరులు ఒక నాటకమును క్రడకొంటి, వచ్చెడు ద్రవ్యమును మందిరినిర్వాణమున కొనంగద మని వాత్సల్య యున్నాడు.

యవజన సంఘమువారి

యవజన సంఘమువారి వేలకొల్పబడిన “తిలక్ ఉచితరాత్రిపాఠశాల బాగుగా జరుగుచున్నది. ఆ ప్రాంగ్లేయభావల నేర్చుకొన నలువదిమంది విద్యార్థుల కుచిత విద్య గలుపబడుచున్నది.

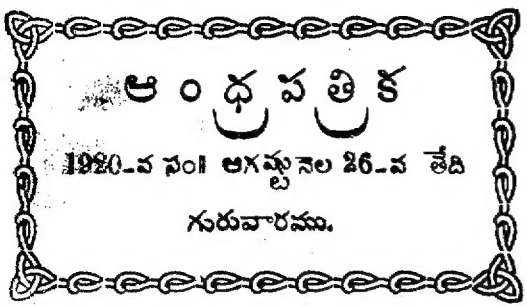
వియ్యము

మా పురపాలక సంఘాధ్యక్షుడు వియ్యమును వెప్పించి బీదవారికి కరసముగా క్రయించు విషయమున అసమ్మతిని జూపినను, మిగిలిన కర్నూలు కట్టుదలతో తీర్మానించి వియ్యమును వెప్పించి కరసముగా క్రయించుచున్నందుల కెంతయు సత్తిపందనీయులు.

కేవల ప్రామాణ్యము

క్రొత్త హద్దాప్తరగాడు, పురపాలకులలో గలవి మెలసి, క్రొత్తలో బాటుపడుచున్నందుల కెంతయు వందనీయులు.

బొంబాయిపాఠశాల:—24 వ తేదీని బొంబాయిలో బొంబాయి మరీఫ్ గారి ఆధికార్యమున పారశభి యొకటి జరిగెను. ఆ సభయందు కవులు ఎగుతులని గురించియు కథను గురించియు పకువులకు గడ్డిలేమి గురించియు ఆలోచించుచు, సాగోరు సమావేశమున కైద్యకాలను నిర్ణయించుట ఆశీషించుటకే సభ గావించబడెను. కలిగిలందను ఈ విషయమున గొప్పపట్టుదలను గనబరిచి. సభకు ప్రజలనుం భాగ్యముగా వచ్చుటకై దుకాణములన్నియు మూసికేయబడెను. మహాత్ముడియులు పార్శ్వమున యూరపియనులను వందలకొలది సభకు వచ్చిరి. మదనమోహనమూల్యాగారు కవురథను కవులు ఎగుతులని ఆపుదలచేయవలసినదని క్రభుత్వమువారిని గోరుచు నొక తీర్మానమును గావించిరి. ఆ తీర్మానమును కట్టెగాదు బలపరిచిరి. అనంతరము జోసెఫ్ బాప్టిస్టా గారు సాగోరు సమావేశమున కధ్యకాలను నిర్ణయనూదదని నొక ఉపపాదనమును చేసిరి. బహంగోరు విందాలూగారును, యిం. మూరీ గారును ఉపపాదనమును బలపరిచిరి. రాజకీయనిధిగారి కే విషయమును గురించి విజ్ఞానమునుం పుటకు సభలో తీర్మానింపబడెను.

గౌ. పటేలుగారి యనుభవము

(100)

గౌ. పటేలుగారు, ఆంగ్ల దేశమునుండి ఇటీవలనే స్వదేశమునకు విచ్చేసిరి. సంస్కరణ నిబంధనలు, పంచాంగ వ్యవహారముల గూర్చి ప్రజాభిప్రాయమును వ్యక్తీకరించుటకు, వారాంగ్ల దేశమునకు వెడలియుండిరి. ఆంగ్ల దేశమునకు హిందూ దేశ నిజ జరిగియున్న విశదములను, తప్పుకన్యామును జరుగునని, అఖంభారత కాంగ్రెసు సంఘము వారు దలచి పటేలుగారిని కంపియండిరి. పటేలుగారును దృఢవిశ్వాసముతోడనే నాంగ్ల దేశమునకు వెడలియుండిరి. కర్మవసాన మేమయ్యెనో ఎల్లరకును దెలిసిన విషయమే. ఇట్టి స్థితిలో పటేలుగారు రేచుని తలంచిరో కనుగొనటకు భావ్యముగ నుండును. పటేలుగారు ఆంగ్ల దేశములో నున్నపుడు, ఐరిషు యద్యమును, ఈజిప్టు జాతీయవాదుల సహాయ నిరాకరణోద్యమము మొదలగువానిని జరిశీలించి యుండిరి. బొంబాయి ప్రాంతమున కత్రికా ప్రతినిధిగారి కరణిని వారమునాడు తమ యనుభవములను వివరించిరి. సంస్కరణ నిబంధనల విషయమై మీ రేమూత్రము విజయము గాంచినది, కత్రికా ప్రతినిధి యిడిగిడెనెను. తమకు రోత బుట్టినది, పటేలుగారు జవాబు చెప్పిరి. పాలకుల ఉపేక్షాభావము వినుపు గలిగించినది. ఆంగ్ల ప్రజాసామ్యము మూత్రము, భారతీయుల మొరలను వినుట కంగీరించెదరు పంచాంగ దుస్థితి విషయమై ఆంగ్ల ప్రజల కాగ్రహము జనించెను గాని, ప్రభుత్వము తమకు ప్రాతినిధ్యము వహించుట లేదనియు, ధనవంతుల వలుకుబడి మూత్రమే పాగుచున్నదనియు, వారు జెప్పెదరు. కాంగ్రెసు సంఘాభిప్రాయములను, పటేలుగారు జాయింటు కమిటీకి సమర్పించి తమ సాక్ష్యమును విచారించుమని కోరిరి. జాయింటు కమిటీ వారా కోర్కెను నిరాకరించిరి. సంస్కరణ నిబంధనల విషయమై, ప్రజాభిప్రాయమును కనుగొనటకు వారెట్టి ప్రయత్నము చేసినట్లుల కాన్నివలేదనియు, ఇండియా ప్రభుత్వాభిప్రాయములను వలె యనుటకు మూత్రమే వారు బూతుకొనిననియు, పటేలుగారు దెలుపుచున్నారు.

పటేలుగారి కోర్కెను నిరాకరించుటకు జాయింటు కమిటీవారి కేమి కారణములు గలవో తెలియలేదు. పటేలుగారిని విచారించుట వలన, వారికి సందర్భము లనేకములు దెలిసినట్టెడివి. ఇక, పంచాంగ వ్యవహారముల గూర్చి మీ ప్రయత్నము లేమయ్యెనని, కత్రికా ప్రతినిధి యిడిగెనె. పర్ మైకేలు ఓడ్యయరు, ఫలమున్నుపర్లు ప్రభువు మొదలగు యన్నతాధికారులు నిర్దోషముగ నెంచబడిరి. డయిడ సేనాని మూత్రము ఎల్లర నిందలకు పాత్ర మయ్యెను. ఇందలి యన్యాయము గూర్చి పటేలు హార్మి మెనుగార్లును, స్పూరు, వెజ్టిపుడ్డు మొదలగు వారును ఆంగ్ల దేశమున ఖండితముగ వివరించిరి గాని ఫలము లేక బోయెను. ఖలాసాత్ విషయమై ఇంగ్లండు ఉపేక్షాభావము జావెనట. రాయబారులు ఇతర దేశములలో

ప్రబోధము గలిగించ నారంభించిరి. తమ ప్రయత్నము లన్నియు వ్యర్థము లయ్యె నని, మహమ్మదాల్ గారిచ్చిన సంజేతమును పటేలు గారు ప్రచురించుచున్నారు. “గత వత్సరము నేను మిగుల ఆశాభంగుడనై దేశమునకు మరలి వచ్చితిని. ఈ వత్సరము నాకు రోతబుట్టి తిరిగివచ్చితి” నని పటేలుగారు నుడివిరి. అటులగుచో ప్రస్తుత కర్తవ్య మేమని, కత్రికా ప్రతినిధి నడుగగ, పటేలు గారిటుల జవాబు చెప్పిరి.

“అరీలు, ప్రార్థనలు, కాంగ్రెసులు, కాన్ఫరెన్సుల మూలమున ఇంతవరకును జరుపుచున్న ఆందోళన మికముందు బనికి రాదనియు, దాని యంతట యిది కామ్యూనిస్టి గావించిన నేరదనియు, నాకు నిశ్చయమయినది. దౌర్జన్యమును హిందూ దేశ మవలంబించదు. ఇంగ్లండు, అమెరికా మొదలగు దేశములలో తీవ్రముగ ఆందోళనమును జరుపుట చేతను, హిందూ దేశమునందు సహాయ నిరాకరణవిధానము నవలంబించుట చేతను, మన కోర్కెలు సఫల మగునట్లుల జూడవచ్చును.”

సహాయనిరాకరణవలంబనము కన్న వేరు మార్గము లేదని, పటేలుగారు గ్రహించిరి.

సహాయనిరాకరణము నవలంబించుచో, ఆంగ్ల దేశ స్నేహితుల కిష్ట ముండునా యని యడుగగ “వారితో నాకు జరిగిన సంభాషణ బట్టి సహాయ నిరాకరణోద్యమమునకు వారు విముఖులని నేను చెప్పను. సహాయనిరాకరణమును కొన్ని విధముల నవలంబించవలయు ననియే వారిలో గొందరు జెప్పిరి. కాని, ఈ విషయమై జాగ్రూకతతో మెలగుచు, క్రమక్రమముగ ముందుకు పాగవలయు నని వారభిప్రాయపడుచున్నారు” రని పటేలుగారు నుడివిరి. సహాయనిరాకరణము నేవిధమున అవలంబించవలయునో, కాంగ్రెసు సభ నిర్ణయించినట్లుల తానును నడుచుకొందునని, పటేలుగారు నుడివిరి. లాలా లజపతిరాయిగారు శాసనసభలను బహిష్కరించ మని వెనుక దెలిపి యుండగ, లేబరు కక్షమువారి మార్గమును ఖండించి, సంస్కరణముల నుపయోగించ వలసిన దని, తీర్మానించి యుండిరి. ఇందు విషయమై సందర్భము లెవ్వయో దెలుప మని కత్రికా ప్రతినిధి యడుగగ, ఈ తీర్మానము లేబరు సంఘపు కార్యనిర్వాహక సభవారితో గావించబడ ననియు, అప్పసంఘాకు లా సభలో గూడి రనియు, ఇట్టి తీర్మానము హిందూ దేశములో లేబరు పార్టీ విషయమై అవిశ్వాసమును దురభిప్రాయమును న్యాపింపజేయు నని తాము దెలువగ, దానిని తొలగించుటకు క్లిస్తగారును, లాన్సుబరీగారును లేఖల నొసంగి రనియు, పటేలుగారు చెప్పిరి. క్లిస్తగారి రీతిన వ్రాసిరి:

“లేబరు పార్టీ తీర్మానము వారి యుద్దేశము గూర్చి విశరీతాభిప్రాయమును పొడచుకేసినచో, వారిందుల కెంతయు విచారణచున్నారు. లేబరు కక్షమువారి తీర్మానము గావించినపుడు, భారతీయు లీ తీరున వర్తించవలె నను విధిని సూచించి యుండలేదు. ఏలనన, తా మే రీతిన వర్తించవలయునో నిర్ణయించుకొనుటకు, భారతీయులకే హక్కు గలదు.”

ఆంగ్ల దేశమునుండి ఇటీవలనే యరుగుదెంచిన పటేలుగారు సయితము, నిరాకరణ సహాయ నిరాకరణమే మార్గమని తలంచుచున్నారు. ఏవిధమున దీని నవలంబించ వలయు నను విషయమై దేశమున భిన్నాభిప్రాయములు ప్రబలి యున్నవి. గాంధీగారి విధానము ఆచరణయోగ్యము గాదని గాని ఫలకరమునది గాదని గాని, రాష్ట్రీయ

కాంగ్రెసు సంఘములు దలచుచో, ఏది సవ్యముగా మార్గమో యోచించి నిర్ధారణజేయుట అవశ్యకము. అటులజేయక, గాంధీగారి విధానమును మూత్రము నిరసింది, మరియొక ఫలకరముగు కద్దతి నవరును సూచించకుండుట, కార్యసాధనమునకు మార్గము గాజాలదు. కాంగ్రెసు సభ కెల్లరును నిశ్చితాభిప్రాయములు లేకుండ వెడలుచో, పరియగు నిర్ధారణగావించుటకు నుకరముగ నుండదు. అయినను, ప్రత్యేక కాంగ్రెసు మహాసభ దేశ కర్తవ్యమును నిష్కర్షగ నిర్ణయించి, ఫలకరముగా విధానము నేర్పుచు గాక యిది కోరెదము.

దురభిమానము

(101)

లోకమాన్యుని జీవితము గూర్చి, లండను టైముస్ పత్రికయు, మార్షింగు పోస్టు పత్రికయు, వ్రాసిన వ్రాతలు దురభిమాన పూరితములై యున్నవి. టైముస్ పత్రిక తిలకనం దొక్క నుగుణము నయినను కనిపెట్టుటకబోయెను. పర్ వెంటయిచు చిరాలుగా రీ వ్రాతలను వ్రాసిరాయని నందియను గలుగుచున్నది. ఇక మార్షింగు పోస్టు పత్రిక వ్రాతలు గ్రడ్డితో మెల్లగనున్నచు, తిలకగారి జీవిత రహస్యమును గ్రహించ లేక బోయెను. మార్షింగు పోస్టు పత్రికాంతముల నిట పొందువరచెదము.

“దశ్యుచిహిందూ దేశమున కెల్ల, బాలగంగా ధరతిలకుగా రెక్కడు పలుకుబడి గలవారుగ నుండిరి. ఘోరేగారు జీవించి యున్నపుడు, ఎవరి కెక్కుడు వలుకుబడిగల దని నందియ ముండెడిది గాని, వారు చనిపోయిన పిమ్మట బొంబాయి రాష్ట్రములో సాంఘికముగను రాజకీయముగను నెక్కుడు వలుకుబడిగల మహారాష్ట్ర బ్రాహ్మణులవై తిలకగారు రాజ్యము చేయుచుండెడివారనుటకు నందియము లేదు. తిలకగారు యువకు లెల్లరకును ఆదర్శప్రాయముగ నుండెను. కాలేజి విద్యార్థు లెల్లరు ఆతని కటమును తమవద్ద నుంచుకొనెడివారు. ఆతను తరుచుగ బయటకు రాకున్నను ఆతనింతటి గౌరవమును సొపాదించుట ఆశ్చర్యకరము. ఆంగ్ల ప్రభుత్వముననను, ఆంగ్లేయుల సంబంధ మసినను, ఆతనికి పరమద్వేషము గలదు. కాని ఆ ద్వేషము వారను కత్రికల మూలమున చూపుచుండెను. జాతిద్వేషమును నిరంతరముగ వ్యాపింపజేయుట కారనికి రెండు పత్రిక లుండెడివి. తీవ్రవిమర్శనము గావించినందులకు తిలక రెండు మూరులు శిక్షనడెను. మొదటి మూరు న్యాయమూర్తి ప్రాచీగారు 18 మాసములును, రెండవమూరు న్యాయమూర్తి దావారుగారు ఆరు సంవత్సరములు శిక్షను విధించిరి. 1918 సంవత్సరమునందు ఆంగ్ల దేశమునకు వచ్చినపుడు, తిలక గారు పర్ వెంటయిచు ఫిరాయిగారిపై దెచ్చిన యభియోగ సందర్భమున, లాకోర్టులోగ నుండిరి. తొమ్మిది సంవత్సరములక్రిందట ప్రచురించబడిన గ్రంథమున కీయభియోగము లేబడెను. హిందువుల కట్టుదలకును, వివాదములపైగల యభియోగలకును, ఇది నిదర్శనమని చెప్పవచ్చును. బ్రిటిషు వారిపై నింతటి ప్రబల ద్వేషమున్నను, తిలకకార్య జలనందు తగిన ఫలితమును చూపలేకబోయెను. విప్లవము కొర కాతను సనికేయకలచినచో, ఏడు వత్సరములు కారాగృహశిక్ష ననుభవించుటకప్పు. ఏవిధమున చూచినను, తిలకగారి కలుకుబడి దుష్ట మయినది. తిలక తనయద్యమముకొర కయినను చేసిన కార్య మెద్దియు లేదు. కాని ఆతను చేసిన కీడుమూత్రము, ఆతని యనంతరముగూడ కొనసాగుట నిశ్చయము.”

మొసపాటేమియూ స్థితి

మొసపాటేమియూ వ్యవహారములు ఆంగ్ల దేశ మును కలవరకరుచు చున్నట్లు, స్టేట్సు మేను వ్యక్తిక తేలేంచిన తంతివార్తల బట్టి గాన్పించు చున్నది. ఆ దేశమునకు సైన్యముల నింకను బంపి, వ్యయ మధికముగ గావించుటకు ఆంగ్ల దేశ వ్యక్తి లిష్టపడుట లేదు. దేశ కరిపాలనమును అరబ్బులకే విడిచిపెట్ట మని, వ్యక్తికలు వ్రాయు చున్న వి. కలనల్ లారెన్సుగారు మొసపాటేమియూ కరిపాల నము గూర్చి తీవ్రముగ వ్రాయుచున్నారు. పౌనిక కరిపాలన మవమానకరముగ నున్న దని తెలుపు చున్నారు. అక్కడ సభికారముం దున్న బ్రిటిషు సివిలు అధికారులు నిరంకుశ చర్యల గావించుచు, ఆంగ్ల దేశమునకు సంధర్భములు దెలియకుండ కప్పిపుచ్చుచున్నారని, కలనల్ లారెన్సుగారు ప్రకటించుచున్నారు. ఈ యుద్ధోగల కరిపాల నము, తుర్కీ కరిపాలనము కన్న ఘోరముగ నుండ నని వీరు చెలిపిరి. మొసపాటేమియూలో నవలంబించబడుచున్న వద్దతులు, దేశమునకు ముక్కుదెచ్చిపెట్టు నని, ప్రముఖ వ్యక్తిక యధి వ్రాయవడుచున్నది. దేశ కరిపాలనమును అరబ్బు లకే వదిలివేయవలయు నను భావ మాంగ్ల దేశమున ప్రబల మగుచున్నట్లు, తంతివార్త దెలుపుచున్నది. ఒకదేశ మింకొకదేశపు కరిపాలనా భారమును వహించవలయు నను భావ మీ కల మునకు సరిపోవదని, ఆధునిక ప్రపంచచారిత్రము వృష్టము చేయుచున్నది. ప్రతిజాతియు స్వయా నిర్ణయాధికారము గోరుచున్నది గాని, "మాండే టుల్" నాకించుట లేదు. నూతనముగ స్పృహప బడిన మాండేటులు, వెనుకటి వద్దతుల ననుసరిం చియే జరుగుచున్నవి గాని, స్వయంనిర్ణయవిధాన మునకు చేరువుగ లేదు. సంధి సభనారు త్వరలో తమ వెనుకటి నిర్ణయములను మార్చి నూతన మార్గము నవలంబించుట ధర్మము. లేనియెడల, క్రొత్తపోరాటముల కెడముగలుగుట దప్ప వేరు లాభము గలుగజాలదు.

ఈజిప్టుదేశ స్వాతంత్ర్యము

ఈజిప్టునకు స్వాతంత్ర్య మీయబడునని తెలి సిన వెంటనే, అంగ్లోఫ్రాంజవత్రికలు కట్టరాని కోకమును కనబడుచున్నవి. ఇందువలన అసా యము లెన్నియో గల వనియు, ఇట్టి యధికార విభజనమును కావించుటకు పూర్వము పార్లమెంటు సభవారు దూర మాలోచించవలయు ననియు, ఇంగ్లీషుమేను వ్యక్తిక వ్రాసెను. ఇది అతిసాహస కార్యమని స్టేట్సుమేను వ్యక్తిక వ్రాసెను. చీకటిలో మున్న వారు వెలుంగు నొక్కమారుగ చూడ జాలరు.

పోర్టు సెంటుజూరి గెజెట్టు

(ఆగస్టు 24 వ తేదీ మంగళవారము)

లోకల్ అండు మ్యానిజిటర్ కాళులు

కోడూరు (బహ్మణాశ్రమి) గారు బహ్మణతాలూకా బోర్డు అధ్యక్షులుగను సామిగిని అధికారాయనరావు నాయకు గారు శ్రీకాకోళము తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులుగను పాలి కెట్టి అప్పారావుకెట్టిగారు వికాఖపట్టణమండల ఉపాధ్యక్షు లుగను నియమింపబడిరి.

గంగవరము తాలూకారెడ్డిగారు కడప తాలూకాబోర్డు సభ్యులుగను సామనూర్ అబ్దుల్ బసీద్ మేహసామెలు గారు కడపమ్యానిజిటర్ సభ్యులుగను కోకంటి అంజనేయ లుగారు తెనాలి తాలూకాబోర్డు సభ్యులుగను వెనుకర్న పెద్దిరాజుగారు ఏలూరు తాలూకా బోర్డుసభ్యులుగను తక్కుల తిమ్మారెడ్డిగారు దోని తాలూకా బోర్డు సభ్యులుగను, పూడిపెద్ది నూర్జునారాయనరావుగారు, గొట్టింకల్ల నుండరరామరాజుగారు, విజయనగరము తాలూకాబోర్డు సభ్యులుగను, మారల్ గంగరాజు కంఠులుగారు, క్రీడాన్,

జగన్నాథకర్ణి కాడంగో, మహాకాయాగారు, గంగాంబల్లా బోర్డుసభ్యులుగను, ఎస్. ఎమ్. ఎమ్. ఆర్. మహాసాయా గారు, ఎస్. బి. ఎమ్. మహాసాయాగారు, గంగాంబల్లా బోర్డు సభ్యులుగను, కె. కేశవరెడ్డిగారు, బి. హనుమయ్య గారు గుంటూరు జిల్లాబోర్డు సభ్యులుగను, వెంకట శుబ్బ య్యగారు కర్నూలు తాలూకాబోర్డు సభ్యులుగను, కె. వెంక టసామయ్యగారు, పి. అంజిరెడ్డిగారు, ఎ. ఎల్లమరాజుగారు కర్నూలు జిల్లాబోర్డు సభ్యులుగను, నియమింపబడిరి.

వెన్నాపురము మ్యానిజిటర్ సంఘమునందు 16 గుర సభ్యులుండురు. అందు 12 గుర యెక్కుకొనబడువాడు, క్రీకా కోళము, మ్యానిజిటర్ సంఘమునందు 16 గుర సభ్యులుండురు. అందు 12 గుర యెక్కుకొన బడువాడు.

అనంతపురము మ్యానిజిటర్ సంఘమునందు 16 గుర సభ్యులుండురు. అందు 12 గుర యెక్కుకొనబడువాడు.

విద్యా కాళు

బల్లారి అసిస్టెంటు ఇన్స్పెక్టరు, శ్రీనివాస అయ్యంగారి సెలవు రద్దుచేయబడినది.

పొల్లూండరేంజి నలు అసిస్టెంటు ఇన్స్పెక్టరు నూర్జు నారాయణగారికి 2½ నెలలు సెలవు యివ్వబడినది.

విజయనగరము, గవర్న మెంటు హిందూ బాలికల పాఠ శాల ప్రధానోపాధ్యాయులు కె. పీకారాయయ్యగారు వారి ప్లానే కలు అసిస్టెంటు ఇన్స్పెక్టరుగా బదిలీకాబడిరి.

పొల్లూ రామచంద్రరావుగారికి 4 నెలలు సెలవు యివ్వబడినది.

జి. కె. కృష్ణారావుగారు బల్లారి రేంజికిండి నెల్లూరు గరబ్బి రేంజికి, ఎమ్. డి. గోపాలాచారిగారు ఆర్పి రేంజి నుండి, బల్లారి గరబ్బి రేంజికి బదిలీ కాబడిరి.

నర్సాపురము గవర్న మెంటు ప్రైవేటు పాఠశాల సహ యోపాధ్యాయుడు బి. రాజమూర్తిగారు అక్కడనే ప్రధా నోపాధ్యాయులుగ నియమింప బడిరి.

కె. వెంకట శుబ్బారావుగారు రాజమండ్రి గవర్న మెం టు ప్రైవేటు కళాశాలనుండి గుంటూరు, గవర్న మెంటు వెండరీ ప్రైవేటు పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులుగ నియమింపబడిరి.

నూటిరేంజి నలు అసిస్టెంటు ఇన్స్పెక్టరు పి. వెంకట రమణయ్యగారు గుంటూరు గవర్న మెంటు కేందరీ ప్రైవేటు పాఠశాల సహాయోపాధ్యాయులుగను నియమింపబడిరి.

భీమవట్టణము గవర్న మెంటు హైశూర్ ఎలిమెంటరీ ప్రైవేటు పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులు బి. కృష్ణారావు గారు, కమప్రస్తుతము కడపముగా వికాఖపట్టణము గవర్న మెంటు ప్రైవేటు పాఠశాల రెండవ సహాయోపాధ్యాయులు గను శ్రీకాకోళము గవర్న మెంటు ప్రైవేటు పాఠశాల ప్ర ధానోపాధ్యాయులు ఎమ్. బాలసుబ్రహ్మణ్య మద్యూర్ గారు వెంగలపట్టణ రేంజి నలు అసిస్టెంటు ఇన్స్పెక్టరుగను బర్సంపురము రేంజి నలు అసిస్టెంటు ఇన్స్పెక్టరు పి. మహా తాగారు ఇచ్చాపురం రేంజికిపి. అప్పల సరసింహంగారు విజ యనగరం రేంజి నలు అసిస్టెంటుగను పొలారావు నాయకు గారు గన్నవరం రేంజికిని యు. వెంకటరమణయ్యగారు కైక లూరు రేంజికిని నలు అసిస్టెంటు ఇన్స్పెక్టరుగా భాయవడిరి. ఎస్. రంగారావుగారు నెల్లూరు గవర్న మెంటు ప్రైవేటు పాఠశాల సహాయోపాధ్యాయులుగను జె. శర్మశ్రీధరుగారు శ్రీకాకోళము లోకల్ ఎలిమెంటరీ పాఠశాల ప్రధానోపా ధ్యాయులుగను బి. రామచంద్రుగారు బొబ్బిలిరేంజి నలు అసిస్టెంటుగను ఎస్. పేరకాశ్రమిగారు, గుడివాడ రేంజి నలు అసిస్టెంటుగను జి. రామచంద్రరావుగారు కంగార రేంజినుండి కత్తూరు గ వర్న మెంటు ప్రైవేటు పాఠ శాల ప్రధాన సహాయోపాధ్యాయులు గను పి. లక్ష్మీరసింహం గారు నర్సాపురమునుండి గుంటూరు హైయ్యర్ ఎలిమెంటరీ ప్రైవేటు పాఠశాల ప్రధానసహ యోపాధ్యాయులుగను పి. జానకిరామయ్య గారు కత్తూరు గవర్న మెంటు హైశూర్ ఎలిమెంటరీ ప్రైవేటు పాఠశాల పాఠశాల ప్రధాన సహాయోపాధ్యాయులుగను అతనరాల వెంకటరావు గారు వికాఖపట్టణము హైశూర్ ఎలిమెంటరీ పాఠశాల ప్రధాన సహాయోపాధ్యాయులుగను బి. మల్లికార్జున రావుగారు పొదిలిరేంజి కల్ అసిస్టెంటుగను కృష్ణచంద్ర మహాంతిగారు కమలూకొండ రేంజి కల్ అసిస్టెంటుగను,

పి. రామచంద్రన్ కెట్టిగారు యెలమంచిలి రేంజి, నలు అసి స్టెంటుగను, యూనక్స్ భాగ్ లోడి సాహెబుగారు వికాఖ పట్టణము రేంజి మహమ్మదీయ పాఠశాల నలు అసిస్టెంటుగను, కె. గోపాల రావు గారు కానరగోడ్ రేంజి నలు అసిస్టెంటుగను, ఎస్. గోపాలము గారు అవకాశలి రేంజి నలు అసిస్టెంటుగను, గులామ్ దస్త గిరి సాహెబుగారు, కర్నూలు మహమ్మదీయ రేంజి నలు అసిస్టెంటుగను, విసాహ్ అందరం పీటరుగారు, నంద్యాల రేంజి నలు అసిస్టెంటుగను, జి. వాసుదేవరావుగారు కర్నూలు రేంజి నలు అసిస్టెంటుగను, వి. కృష్ణయ్యగారు ఆర్కాటూర రేంజి నలు అసిస్టెంటుగను, వి. నుండరం అయ్యంగారు, విత్తూరు గవర్న మెంటు హైశూర్ ఎలిమెంటరీ ప్రైవేటు పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులుగను, జి. వెంకటేశ అయ్యగారు నూడూరు రేంజి నలు అసిస్టెంటుగను, వై. జోగయ్య గారు కైకలీరేంజి నలు అసిస్టెంటుగను, కె. విశ్వనాథము గారు క్రీడాశిఖం రేంజి నలు అసిస్టెంటుగను పి.సి. కామేశ్వర రావు గారు నూర్జు రేంజి నలు అసిస్టెంటుగను ఎమ్. పార్వ తీగంగారు చిత్తూరుపల్లి రేంజి నలు అసిస్టెంటుగను నియ మింపబడిరి. (వై. నుడివినవారిలో ప్రాచీనసరిలో నున్న వారికి భాయవడినది.)

విద్యార్థి కళాళు

వెంకటం గోవిందరాజయ్యంగారు కత్తూరుజిల్లా తిరుత్తణిని నుండరంబ్రహ్మయ్యగారు పుల్లంపేటనుండి క్రిమిలిత్యూరకనకు బదిలాయంపండి.

వ్యాయకాళు

కోట సరసింహంగారు తిరుపతినుండి వాగవట్టణము దిప్తిప్ర మునకుగను జమ్మి వెంకటరావుగారు కొప్పుల నుండి బెజవాడకు దిప్తిప్రమునకుగను పి. భాస్కరరెడ్డి అవర్ ఫుల్ గారు కొప్పులనకు బదిలాయంపండి.

కల్లిక్కు కర్నూరాళు

పి. రామయ్య అయ్యగారు కత్తూరుకేంద్ర అయ్యగారు నెల్లూరు జివిజన్ రిసర్క్యునుండి 1వ పరిష్కానకు గోరా కు కె. స్వేస్వనీ జివిజన్ నలు ఇంజనీర్ ఎమ్. బాలసుబ్రహ్మ ణ్య అయ్యగారు అవర్ ఫుల్ గారికి ఒక నెల సెలవివ్వబడినది.

బి. సత్యనారాయణగారు వికాఖపట్టణము జివిజన్ అవర్ ఫుల్ సబార్డినేటుగా తిరిగి బదిలాయంపబడిరి.

కర్నూలు జివిజన్ రిసర్వే ఎస్. కృష్ణచామి అయ్యంగారికి ఒక మాసము సెలవు యివ్వబడినది.

బళ్ళారి మానరింబెండోరు ఇంజనీర్ అశోకులో నున్న గజపతి పిల్లన ఒక మాసము సెలవివ్వబడినది.

వైద్యకాళు

గోదావరి జిల్లా రామచంద్రపురము లోకల్ ఫండు వైద్యకాళు అసిస్టెంటు సర్జన్ జి. వి. అప్పారావుగారు వికాఖ పట్టణము వైద్యపాఠశాలలో సహాధ్యాయులుగ నియమింప బడిరి.

ఎస్. కె. గణపతిఅయ్యగారు గోదావరి జిల్లా బోర్డు వారి యధీనములో నుండురు.

చూచు కాళు

ఏలూరు సబార్డినేటు జడ్జి సోమంజి వీలకంఠముగారు నెల్లూరునకు తలపూత సరసింక అయ్యగారు అవర్ ఫుల్ గారు, ఏలూరునకు సబార్డినేటు జడ్జిగాను, జి. హంపెల్లగారు కృష్ణా జిల్లా మానరింబెండోరుగను, ఎల్. పి. లిమెన్ గారు భద్రాచలం నుండి విజన్ నకు, జి. బహుదర్ సింగు గారు భద్రా చలంనుండి అనంతపురము సెంట్రల్ క్రొమాటు పాఠశాల ప్రధా నోపాధ్యాయులుగను మహమ్మద్ జముద్దీన్ సాహెబు గారు, కంఠూరు పోలీసు డిప్యూటీ మానరింబెంటుగను ఎస్. రంగారావుగారు వికాఖపట్టణముజిల్లా పోలీసు మాక రింబెండోరుగారికి వెనసర్ అసిస్టెంటుగను, నియమింప బడిరి.

నారాయణపామి అయ్యగారు కైలాసంఅయ్యగారు అవర్ ఫుల్ గారు ఏలూరు అడివనల్ నలుకోర్డుసబార్డినేటు జడ్జిగను నియమింపబడిరి.

మహమ్మదు ఘోష్ సాహెబుగారు బెజవాడకు, రిజరండు జాన్, ఎడ్యుర్న (గేఫ్) గారు సరసారావుపేటకు, స్పెషల్ మేజిస్ట్రేటులుగా నియమింపబడిరి.

గుంటూరు సెకండు అడివనల్ సబార్డినేటు జడ్జి బుర్రా వెంకటేశ్వరరావుగారికిని నంద్యూరు, ఆర్కింగు దిప్తిప్ర మునకు గారికిని స్వయంపూరిని యింగ్లీషు హైస్కూలో వాక్యూ అను ప్రెచ్చుకొనుట కధికార మివ్వబడినది.

విశేష సమాచారము

(మొదటి పేజీ)

రుష్యా పోలండు దేశములు.

పోలండునకు ఆయుధసామగ్రిల సంపుట.

అందన, ఆగస్టు 28:— శరీర శిక్షణకు అవసరమైన పోలండుల కంపెనీ ఆయుధసామగ్రిలను దాంజీగువద్ద దింపి తుండ చేసినందులకు వరాహ ఆధికారులు చాల కోపించుకొనిరి. ఇట్లు చేయుట తెగ్గలను సంధివరకులకు విరుద్ధముగ నున్నదని వరాహ ప్రభుత్వమునాథుడు ప్రతిఘటన సభవారికి తెలియబరచిరి.

ఒక వార్తాపత్రికలోని వివరము నిట్లున్నది:

శరీర ఆర్. టెకనగారి వాయుద్యోగమునందే రెప్పింప కున్నదని వరాహ విశేష శాస్త్రములనువారు కోరవచ్చును. టెకనగారు మిక్రొండలివారిని దాంజీగువద్ద 20,000 వైద్యులను సంవత్సరమునందే రోగి. ఆ వైద్యులు చానిన పరామితిని రంపిన ఆయుధసామగ్రిలను ఒకలోనుండి దింపిటకు పట్టాభిషిక్తులను గానుచున్నాడు. 50,000 వైద్యులు చాలా సమీప వరాహులకు రుదుతున్నాడు. అందన అధికారుల యంత్రణ వునకు టెకనగారు రుదుతు చూచుచున్నాడు.

పోలండు వైద్యులు

వార్తా, ఆగస్టు 28:— పోలండు వైద్యుల సమూహములో నది రెండుభాగాలుగా చేయబడినది. ఉత్తరదిశకు పోలండు వైద్యులను జరణు పోలండుగా ముఖ్యధికారిగ నుండురు. మధ్య ప్రదేశమునందు వైద్యులను ముఖ్య విల్యాడిస్ట్ గా ముఖ్యధికారిగ నుండురు. నామగ రెండు వైద్యులు వెనక కరుగజాలకుండ విల్యాడిస్ట్ గా రివ్వను ప్రయత్నించుచున్నాడు. ఇప్పటికి పోలండు 85,000 మంది ప్రైవేటు, 200 కుపాటలను పట్టుకొనిరి.

పోలండున కారవరసామగ్రిల సంపుట.

లాకర్నీ, ఆగస్టు 28:— లాకర్నీ జిల్లాలో గాఢమైన ప్రతికూల ప్రతిఘటనలకు సంధివరము నొసగిరి. తెగ్గలను సంధివరకుల ప్రకారము దాంజీగు ముగ్గుమున పోలండున కారవరసామగ్రిల సంపుట ప్రేరేపించు చేయ కులయును.

మిక్రొండలివారన్ని చంకలను సూర్యము నొకేటి యధిపాయము గలిగియున్నారనియు, వారప్రేక్షింపని అంక మొకటియు తనకు గన్పించలేదనియు గిల్లెట్టి గారు చెప్పిరి.

పోలండు వైద్యుల కారవరము.

అందన, ఆగస్టు 21:— వార్తానుండి వేటిరాత్రికి వార్తలలో ఇట్లున్నది. పోలండు వైద్యులు లెక్కలేనంత నోడిపోవుచున్నంతసంగతి యేయద్దచర్యమునను గానరాదు. తపో శిక్షో ముఖ్యగరమున పట్టుకొనుటకు వారు సిద్ధముగ నుండిరి. వార్తా తమకమైనట్లు మాస్కోనగరమునకు రంత్రి వార్తను గూడ బంపిరి. అప్పుడు పోలండు లాకర్నీగారు సమాపించి క్రతువుల సరిధయంకరముగ నెరిగిరి. వారు పోలండు ప్రకాశాన్ని తాళవలక నెవటి యాయుధముల నచట విడిచి పారిపోయిరి.

విజయమొందెదమని వారి కమిటికాగ్రహముండుటవలన పోలండు వైద్యుల మరల రోడ్డులు మొదలగు వాటిని బాగుచేయ కుండిరి. అందువలన వెనకకు వరుగైతరసని వచ్చువుడు వారు “వా” తేక కలయిక దానిన కడి వరుగైతరసని. వార్తా నగర సమాపణను మోటారులలో తిరుగుచుండిన (బ్రిటిషు ఉద్యోగియును, నిరాయుధులుగ నున్నవారి నిద్దరిని రెండు పోలండు వైద్యులు కరణుకొనినది.

వేటిరాత్రి నరికి వార్తా కిరణమైర్ల మారములో పోలండు వైద్యుల వాసన తలంపెను. వారు వరుగైతర పోవునపు డా ఆయుధములను పోలండు కర్నూలు కిచ్చివేసిరి.

ఈ రీతిని గూడుగంటలలో పోలండు వైద్యులు లన్నియు చెల్లాచెదరయ్యెను. (ప్రేక్షకులకు రంత్రి వార్త.)

ప్రైవేటు వార్త.

అందన, ఆగస్టు 24:— పోలండు లిప్పటికి 68,000 మంది ప్రైవేటు, 200 కుపాటలను పట్టుకొనినదియు, ప్రైవేటు సంఖ్య హెచ్చిపోవు చుండుటవలన వారికి చాల భాగం నున్నదని యు రైటరు గారికి తెలిసినది.

రెండు ఉత్తరదిశ వైద్య మోడిపోవుట

అందన, ఆగస్టు 24:— వేటిరాత్రి పోలండు అధికారులు (తరటింపిన వార్తలను దిట్లున్నది. రెండు ఉత్తరదిశ వైద్య ములకు పోలండు చాల నష్టమును గలిగించిరి. వార్తాకు పశ్చిమోత్తరదిశ నున్న ప్రకాశాన్ని, ముఖ్య, సోల్దాపురములను వారు పట్టుకొనిరి. అందువలన సోవియట్లవారి శాస్త్రవైద్యులు చుట్టు వారు చుట్టడిచేసినట్లుయినది. ఇంక మూడవ ఆర్మీదళ మంతయు గూడ చుట్టడిలోనుండెను. ఇంక రెండు ముదిరిగి పోవుటకు ఆరవారము తేటన్నది. దక్షిణకు నున్న క్రతు వైద్యులు. అల్లకల్లోలముగ పారిపోవుచున్నది. ఇందువలన రెండువలన వార్తాను గలగ నుండి విపత్తరయు తొలగి పోయినది. పిడిచిస్కి నేనాని యా ఆ మా స్థలమున పోలండు వైద్యులు లింక ను తరదిశ కరుగు చున్నది. ప్రభుత్వము బయటిస్తావన వత్తరకుండున్న వారోవునది దానిపోయినది. ఈ పోలికలను పోలండు ఆర్మీదళములు వార్తాను చుట్టడింప నెంచిన ఫిరంగిదళము నెరుగొని వారి యెద్దనున్న 22 ఫిరంగులను చెదగొట్టినది. ఫిరంగులను పొదు చేసి, వరాతివైద్యులు ఆర్మీలను వై నెక్కిపోవలయుననుచు సోవియట్లు ప్రభుత్వమునాథులను వార్తను మార్గమునకు దానివేసిరి. ఈ వార్తనుబట్టి రెండు వైద్యుల లెక్క విశేషముగ భయమొందుచున్నారో తెలియగలదు. ఉత్తరదిశలో పోలండు వైద్యులు రెండు ఫిరంగులను దిట్లున్నది. రెండుదళముల వార నెంచిన రెండు వెనక కరుగుచున్నాడు. వారిని వెంటబించుచు పోయిన రెండు బర్నర కరిగిరి. ఇప్పటికి పోలండు 70000 మంది ప్రైవేటు పట్టుకొనిరి.

పోలండు వైద్యుల అల్లరి

అందన, ఆగస్టు 24:— మిక్రొండలి పోలండు వార్తా కంపెనీ వాయువార్తలను దిట్లున్నది. పోలండు అధికారవర్తము లను పరిక్షించునపుడు పోలండు వైద్యులు పోలండు చాల చేధించుచున్నాడు. సోవియట్లు ప్రతినిధు లిప్పుడు క్రొత్త మరతులను విధింప నెంచుచున్నాడు. పోలండు రెండు లక్షలమంది కార్మికుల కాయుధముల నితరులయొక్క నశుచున్నాడు.

బ్రిటిషువారి యంత్రుత్తి

అందన, ఆగస్టు 24:— పోలండువారికి క్రొత్త మరతులను విధించుటకు యేయవారు ప్రయత్నించుచున్నట్లున్న దనియు, అందువలన బ్రిటిషువారు చాల విచారించుచున్నారనియు, సోవియట్లు ప్రభుత్వమువారు ఆ మరతులను విధించుటకు లాకర్నీగారు లాకర్నీగారి తరపున తాము ప్రయత్నించుచున్నారనియు బాల్కన్ గారు కామి వాళుగారికి తెలియబరచిరి. ఈ పశ్చి కిచ్చు ప్రభుత్వము నకునంది (బ్రిటిషు ప్రభుత్వ భూవిభాగ మేర్పడుననియు, శుక్రవారము సాయంకాలములోగా సోవియట్లు ప్రభుత్వము వారు ప్రభుత్వము సంవలయుననియు వారు తెలియబరచిరి.

వార్తా, ఆగస్టు 28:— వేటిప్రకటనలలో నిట్లున్నది. 15 వ సోవియట్లు వైద్యులు రెండుభాగాలుగా చేసి, శాస్త్ర వైద్యులను మూడవ ఆర్మీదళ మంతటిని చుట్టడించితిమి. చాల సామగ్రిని కొల్లగొట్టితిమి. ఎంతయోమంది ప్రైవేటు పట్టుకొంటిమి. నారూసదిన దాటి 22 వెద్దఫిరంగులను పట్టుకొంటిమి. పోలండు వైద్యుల ఉత్తరదిశ వైద్యులు కరణమును చెడినది. దక్షిణదిశ యందున్న వారి కరణమును చెడుచున్నది. రెంబర్ల నెరించుచుండిన వైద్యులు వెనక కరుగుచున్నది.

పోలండు వైద్యుల కారవరము

అందన, ఆగస్టు 28:— పోలండులో స్థితి చాలసాధారణముగ మారుచున్నది. దువ్యులు రెంబర్ల ప్రదేశము దింక యుద్ధ మొనరించు చున్నాడు. వార్తాకు పశ్చిమోత్తరముగ నున్న విప్రుల నెరించుచున్నాడు. పోలండు వార్త లిరితినెప్పుడుండే బర్నకుల వార్త లింకొకరిని చెప్పుచున్నది. యాద్య ప్రయ్య నరిమార్లు ప్రదేశములలో రెండు వెనక కరుగునపుడు పోలండు వారిని వెంటబించుచు చాలభయోద్రేకములను గలిగించుచున్నాడు. కొన్ని పోలండు వైద్యులకు పశువులు మొదలగు వాటి నన్నిటితోడను పశుగ్రతుయంద కొన్ని ఆయుధములను గూడ పారవేయుచున్నాడు.

రెండు ఉద్యోగియులును, కమిషరీయును కుపాటలను విశేషముగ నుపయోగించి వేములో కాంతిని వెలకొల్పి చాచుచున్నాడు. రెండు లెవెనస్సలో కొంతభాగమును దోచుకొనిరి. అవటి యూదులు పారిపోవుచున్నాడు. వారింక వార్తా యదిశకు పోతుండే తగిన ఏర్పాటు లొనరింపబడినది.

రెండు వైద్యుల కేటకము పట్టుకొన నెంచుచున్నాడు. లోమెస్సా వియట్ల వైద్యులను, బ్రిటిషు వైద్యులను రెండుభాగాలుగా పోలండు తమ స్వాధీనముం దుంచుకొనిరి.

పోలండు వైద్యుల దుర్గత.

అందన, ఆగస్టు 24:— రైటరు వార్తా విశేషమునట్లు (వాయువార్తలను. వారు, ప్రయ్యను నరిమార్లులవలన పోలండు వైద్యులు విప్రుల కొనెను. ఎంతవలన సోవియట్ల యచటినుండి కప్పించుకొనవలయునని వారు చూచుచున్నాడు. మూసాసోల్దాజిల్లాలో యుద్ధము చాల విపరీతముగ జరుగుచున్నది. రెండురోజులలో పోలండు వైద్యులు కుమారు 21,000 మంది ఖయిదీలను పట్టుకొనిరి.

వార్తానుండి నుంచిన కరుగుచుండిన పోలండు వారు, బర్నకులను పట్టుకొన్న ప్రదేశమునందే వాక్రమించిరి. లోమెస్సా, వియట్ల వైద్యులను పట్టుకొన్న రోడ్డునువారు పొదుచేసిరి. నారూసదీశిరమున జరుగుచున్న యుద్ధము వారూసదీ రుష్యానరి నాడులవలన పోలండు వైద్యుల భూవిధిని నిరూపించగలదు. రెండువలన చాల ప్రతిఘటనలను నెంచించు చున్నాడు. కాని కార్యము లేకున్నది. తూర్పురంగమున పోలండు తమ స్థితిని బలపరచు కొనుచున్నాడు.

పోలండు విజయములు

అందన, ఆగస్టు 24:— అందనలోని అధికారులను పోలండు ముట్టుకు బట్టిమాడగా పోలండు చాల విజయము గలగుచున్నట్లున్నది. పోలండులో నుండి 21 పోలండు వైద్యులను 6 వార్తా రైగ్ల చెడిపోయిన కనియు 8 సగములు పుచ్చుల కిచ్చిన 7 ను చాలదురభక్తుల నెంచుచున్న కనియు తెలియచున్నది. పోలండు వేనాని భార్యలలో నున్న పోలండు వైద్యులు లలో ఉత్తరప్రభుత్వ ప్రభుల ననువుచున్నాడు. పోలండు వైద్యులు వెనకడిగి పోలండులో యేర్పాటులు జరిగెను. మూర్తూ విల్యాడిస్ట్ గారి వైద్యులు వెనక నెరిగించుటలకున్నాడు. శుక్రుల వెనక దానియొడిగి పోలండుల నతడు విశేషముగ దిండించుచున్నాడు.

పోలండు వైద్యుల ఆర్మీదళ భాగములు రెంబర్ల కేటకము చాల భారముగ యుద్ధ మొనరించి దాని వాక్రమించుకొనెను. కాని నగరమునకు 12 మైళ్ళ దూరముననే కరణము నెంచి వెనకకు మరలెను.

సిన్ను ఫెయినరుల క్రొత్తములు.

అందన, ఆగస్టు 28:— కార్నూ మేయరు గారు ప్రభుత్వము లెప్పని కారాగృహములో నున్నాడు. ఇంతవేగము మరణ భయములేదు గాని చాల సీరకముగ నున్నాడు. అందుకు గూర్చి చాల ఆందోళనలు జరుగుచున్నది.

ప్రభుత్వమునాథుల రతని విడుదలకు దని తీర్మానించిరి. అత దావోరమును వుచ్చుకొననందున అధికారుల అతి విరుక నెల్లటన్నాడు. ఆస్పత్రిన పు మునివ్వగాదను, కిరియాలో, బల్లారాటు లివత్తులు వారిని విడిచివెట్టిరి.

లిన్సురా నగరములో చాల భాగము వరకు రాదు (ప్రతి యెనదని అధికారులు ప్రకటించిరి. 40 గృహములు పూడయినవి. బెల్గావులోని సిలియేమియు బాగులేదు. ఇది యూని యనియుంది. దీనిలో 12,050 ల జరుగుచున్నాడు. బెల్గావునకు కి మైళ్ళ దూరముం దున్నది. అన్ని ప్రమాదములపుడు సమాచారము యంత్రము లెంతకాలము పనిచేసినను కార్యము లేక పోయెను.

స్వాంజీగారిని చంపిన నలుగురు మాంతములు బెల్గావు నుండి తప్పివట్టున్నది. నగము వారికి తప్పినవెనక అండినానికి సామ్యునిచ్చివేసి వారి పొదుకరి. ఈ వార్త చాల భారముగ నున్నది.

కాంతిని వెలకొల్పి ప్రయత్నములు.

అందన, ఆగస్టు 28:— 600 మిరవాలును దర్జిలలో సమావేశమయి నిర్ణయములో కాంతిని వెలకొల్పి మార్గముల వాలోంచెదరు. శరీర స్థితి హాంకరు, అల్లుమ్మి ప్రభువు, బెల్గావు మేయరు గారును, కొంతమంది మరగుచువునభక్తుల పోయెదరు. ఉదారమంతముగ నుండు సామ్రాజ్య సర్వకరిపాలనను నిర్మించు శభవారు కోరవచ్చును.

లిస్సు క్తు స్థితి

అందన, ఆగస్టు 24:— ని స్థితి సాంఘికమునకు లిస్సు క్తు స్థితి మరంత విషయముగ ముఖ్యమి. ముఖ్యము బంది పోటులు జరిగినవి. ముఖ్యము గృహములు కాల్యబడి. కేధ లిక్కులు ఇండ్లును, దుకాణములును వరకు రాదు (ప్రతియెనన్ని నుమారు 5 లక్షల సావరనులవలన గలిగియిండును. అన్ని ప్రమాదముల బెల్గావు ఇంజనీరుల వారు గలగ వనలేయవలక పోయినది. ఇప్పటికి 70 ఇండ్లు కూలినవి. సైనికరక్షక భటులకు నెంట్లు పోటులం దున్నాడుగాని వారిసంఖ్య చాలదు.

పటేలుగారి యభిప్రాయములు

సహాయనిరాకరణమే తరణోపాయము

జేతలు మహానిరాకరణమున, సంస్కరణనిబంధనలను గూర్చి యభిప్రాయ మొనగట్టిన వెల్లియందైన నా. ది. కె. పటేలుగారు స్వతంత్రమున గతవారమున ఏలేచిరి. బాంబాయి క్రాంతికి కృతజ్ఞులైనది యొకటి గత కవితవారము పటేలుగారిని సంకల్పించుటకు వెల్లిది. భారతీయుల స్వరాజ్యాంగోభిక్షమును గమనించుచు, భారతీయుల హితైషులగు ఇంగ్లీషువారు కొందరు పటేలుగారి ద్వారా తమ సాహజూత్వని తెలియజేయుచున్నార. ఇంగ్లాండులో నుండగా వివిధ సికాఫీక యద్యమమును, విజితు భార్యనిర్వాహమును బహిష్కరించుచుండు ఈ జీవన శాతీయవాదుల యద్యమములను పటేలుగారు సావధానముగ గ్రహించిరి. ఇందుచేత ఇంగ్లీషులో సహాయనిరాకరణము నాచరించిన - జనగణ మహమ్మలనుగూర్చి వీరు ఇంగ్లాండులోని సికాఫీక, కార్మిక, నాయకులతో చర్చించుకొనిరి. పటేలుగారు క్రాంతిని ప్రతినిధిగా తమ యభిప్రాయము లన్నిటిని సారముగ వివరించిరి.

లోకమాన్యుని నిర్వాణము.

ఇంగ్లాండులో నేనొప్పు నేననుగూర్చి వివరించుటకు పూర్వము లోకమాన్యుని నిర్వాణములను జేతమున గలిగిన అపారగ్రహమును ఒకటి తెలుపవలసి యున్నది. మనము ఇంత కష్టపడి కనుగొనిన సామ్రాజ్యములకు తెలివితేటలు మొట్టమొదటనే కనుగొనినాము. ఆ సామ్రాజ్యమే? 'బ్రిటిష్, ఫ్రాన్సు, నిర్భక్తములు.' తెలివితేటలు ఇంగ్లాండుకు వెల్లిదియెందులకు, ఇతరజేతలందు ప్రచారము ఆర్యకృత పని దృఢముగ కనుగొనినాము. ఆ యభిప్రాయము అభిప్రాయపరచియున్న ఇంగ్లాండుకు వెల్లిదియైన కనుకార నామగూడ తెలియుచున్నది. క్రాంతిని ప్రతినిధులు కొందరు ఇంగ్లాండుకు వస్తుటకు తెలివితేటలు ఒక క్రాంతిని ఉపసంహమును నియమించుచున్నాము. ఈ ప్రతినిధులును నెండు నెలలపాటు సాయముగావించి యుండినయెడల క్రాంతిని నులభముగ జరిగియుండెడిది.

ఒక పూర్వజాటు

ప్ర:-మీరు ఏదనిలో సాయము కావలసి యుండెను? సంస్కరణ నిబంధనలను గూర్చి క్రాంతిని యభిప్రాయ మొనగట్టిన గాదా మీరు అచ్చటికి వెళ్ళియుంటిరి?

జ:- ముఖ్యోద్దేశమిదియే. కాని మహాము దురంతములను గూర్చి నాడే పనిచేయవలసినదని యాచార్యులకాంగ్రనుసంఘమువారు నన్ను కోరిరి. తమవార తూర్పు ఆఫ్రికా నుండి కొందరు రాజకీయములతో జీవాంజీగాకు వచ్చిరి. వీరిని లో దృఢపరిచియుండెను. ఉపసాహాయమున నాదృష్టిని కనుకార ములపైను. ఇండియానీతిగతులను భారతీయ ప్రతినిధులే స్వయముగ పరిశీలించి వివరమున ఇంగ్లాండులోని జనసామాన్యులకు బహుశావలయుచుండును. రాజ్యాంగమునందు పాల్గొనువారు ముక్తిము మనవివముల నేనగింతురు. భారతీయసమస్యలను చక్కగ తెలిసినవారు కొందరు అచ్చటికి వెళ్ళియుండినయెడల ఎంతయో ప్రచారముచేసి యుండవచ్చును. ఈ ప్రచారము మనకు కొంచెమైనను సాయకారిగ నుండి యుండును.

ప్రభుత్వనిధి

ప్ర:-పటేలుగారు, సంస్కరణ నిబంధనలలో మీరు ఏమిటి జయమును కాంచగలిగితిరి?

జ:- నాకు ఆ విషయమై మిక్కిలి విశుగు గలిగిన దని చెప్పవలసినవచ్చును. సంస్కరణ నిబంధనలలో నాకుని నిష్ఠల మునుటయేగాక రాజ్యాంగవైఖరి లందరును మన విషయమై మిక్కిలి ముక్తిభావము జహించియుండిరి. జనసామాన్యుల మన యుజ్జ్వలములను చక్కగ నాచరించును. మహాములను వారు వినివచ్చుదు ప్రభుత్వమున వారును తమ పెట్టుబడిదారులు (Capitalists) తమ కనుగుణముగ నుండునటుల విషయములను ములుగుతలచుచుండుటం గూర్చి మిక్కిలి వింతించిరి. రాజ్యాంగకార్యదృష్టి విర్వాణు చేసియుండిన యుజ్జ్వలమునకు క్రాంతిని అభిప్రాయములను నివేదించిరి. ఈ సంఘమువారు నాతో మనసుగ మూడునములు చర్చించిరి. వాటాములను గైకొనవలసిన దని జాయింటు కమిటీవారిని కోరగా వారు నిరాకరించిరి. వారు భారతప్రభుత్వమున రేపొమ్మచేసిన నిబంధనల నామొందిన నెండియుండిరి. నాకు నావాటాములను నేల నిరాకరించిరి.

నాకు తెలిసికొనినాము. వారికి సహాయమున నభిప్రాయ మొనగట్టటకు లండనులో సిద్ధముగ నేనొక్కడను మాత్రము యుండిని. కాని ఏదో వ్యవహారికములలో మాత్రము నవరణచేసిరి. ఆ నవరణలేమిటి? దీర్ఘి ఒక స్థాన మొనగట్టెడిది. ప్రామాణిక ప్రాతినిధ్య మూత్ర (Principle of Proportional Representation) కుంగింపవలసినది. ఈ సంకల్పమును మరి యొక ముఖ్యవిషయమును చెప్పగలసియున్నది. ప్రభుత్వముతో భారతీయులందరు తోడ్పడవలెనని వీరు భావించుచున్నారు. అప్పుడు వారిలో నేను మహాము విషయము ప్రస్తావన చేసితిని. ఈ కమిటీవారి నిబంధనలను దాక్షిణ్యము కియలూ, నత్యములగానూ భావనభవములతో ప్రజేయవలయును. రాంజీయ సిద్ధాంతములకు సార్వభౌమ సంజేత మెటుల విజుక్తి కలిగించెనో, అసంజేతము నుజుకరించి నిజుయములగుడ సద్భావముతో నుండుట యావశ్యకము పరిస్థితులు ఇట్లుండగా, మహాము నాయకులు ప్రభుత్వమున కెట్లు తోడ్పాటు సగగలరు?

కార్మిక సాయములను.

ప్ర:-ప్రజల పథలో కార్మిక సభ్యులు వర్తయందు ఎక్కువ పాల్గొని గదా? ప్రభుత్వమువారి యాక్రమము వారి చక్కగ గ్రహ్యమైనదా?

జ:- చక్కగ నే నా) వ్యామోనది. సంస్కరణ నిబంధనలలో క్రాంతిని అభిప్రాయములను జేతమునకు తెచ్చునూ, కర్మలో జేతము గానూ మిక్కిలి ప్రయోజనీ. వాగ్మమెటులగాని బహుశా నా సహాయము చేయటకు వీరిద్దరు సర్వకా సంసిద్ధులగు నుండిరి. మూడుగారి కుటుంబమునందు కొంతకాలం యుండకపోయినను, మనకై చాల ప్రయత్నముచేసిరి.

దేశము.

ప్ర:- ఇక మహాము దురంతములకు గూర్చి యాలోచించు.

జ:- వాగ్మమెటుల వర్తకు సాయముగ నుండునటుల కార్మికలకుగాను నేను వాదములను కొన్నిటిని కయారు చేసి యున్నాను. వారు చక్కగనే దానిని ఉపయోగించిరి. వర్తకుత్వవత్తును, ప్రజలకథలలో మూటాచూకార కొంత దైర్ఘ్యము జహించినట్లు కనబడినది. మూటాచూకారు పరిగిన మహములలో నెల్ల ఒక్క విషయముతో మాత్రము మన మేకీధరించదగినది. అతడు చెప్పినాము 'ఏగరవమగు భారతీయుడుగాని కోయనది దేవుడును శిక్షించుడని కాదు. న్యాయమును ప్రతిష్ఠించుడు' అని. దోమలను శిక్షించినాని నాన్యాయము కలగదని నేను చెప్పగలను. మహాము దురంతములలో భాగ్యక ఒక్కడ యుచు మీరు నే గాదు. చచ్చివచ్చు ప్రభుత్వ సర్వేక్షణ బద్ధులగుమిడ గూడ గలదు. వీరద్దముల కప్పించుకొనినాము. వాగ్మమెటుల దేవుడును మాత్రము యజ్ఞవతులగు మహాయోగినవలది. న్యూగూడును, ఇతరులు కొందరును ఈ విషయమును నెండునే గ్రహించి నేకమంతటను ఉన్యోగ నాచరించిరి. మార్క్సియ గారు ఈ సంకల్పమున పాతిచిన సహాయము నొసర్చిరి.

కిలాఫతు రాయబారము

ప్ర:- తూర్పుఆఫ్రికా భారతీయుల కష్టములనుగూర్చిగాని, కిలాఫతుగూర్చిగాని తెలిసికొనుటకు మీరు వ్యవధి యుండెదా?

జ:- వ్యవధియుండినది చెప్పాలను. నాని క్యవధి గలగజేసికొంటిని నేనచ్చట నుండగా అయిదు సంఘముల జత్తులను రాయబారముచేంచిరి. ఒకటి, జీవాంజీగారి తూర్పు ఆఫ్రికాభారతీయుల రాయబారము. రెండ, నాకాంగ్రురాయబారము. నాకుసాయముచేయుటకు ఇద్దరువచ్చిరి నావారు ఆలస్యముగ వచ్చినందున ఆసాయమును నేల వినియోగించకాలకొంటిని. మూడు, జహించాడుల రాయబారము. నాలుగు, సిద్ధుల రాయబారము. అయిదు కిలాఫతు రాయబారము. కిలాఫతునిదముమై మహమ్మదాలిగాను నేనును మహమ్మదు సంప్రదించుచును, ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను జరుపుకొనుచును, ఉంటిమి. ఇంగ్లాండులోకన్న విశోపాలాని ఇరరజేతములవారు కొంతకాలమునకు కిలాఫతు రాయబారుల వాదముల సహాయములని యుండగలిగిరి. ఇంగ్లాండులో ఏమి యుజ్జయోగ ముండదని నాకు మొదటనే తెలిసియుండినది. ఇండియాకు మరలివచ్చువత్తును మహమ్మదు ఆలిగారిని కడకు పొండునగరమున జూచితిని. ఆ సంభావనలను నాయభిప్రాయము నుండుని స్పష్టమైనది. భారతీయులకు నా ద్వారా మహమ్మదు ఆలిగారు ఒక సంజేతమును పంపివారు.

జీవాంజీగారి రాయబారము విషయమైననాడే ఇట్టి పరితమే కలిగినది. జీవాంజీగారు నాతో చెప్పినాముగా, 'గత సంవత్సరము ఆకాశంగముతో ఇచ్చటనుండి క్యవ్యయములకు దులలిచి. ఈ సంవత్సరము మిక్కిలి విశుగుచెంది వెడలుచున్నాను.'

సహాయనిరాకరణము

ప్ర:- కాలిటి మీరు సహాయనిరాకరణము నామొందించుచు కని కుచెద.

జ:- ప్రస్తుతము మన యాంధోభావ జద్దములు: అర్జీలు, ప్రార్థనలు, క్రాంతిగళులు, నాన్యాయము. ఇం ప్రాంతాలకు జద్దములనియు, ఇక వానిని నెండునే మార్చవలసినయె నేను విశ్వసించుచున్నాను. జేతద్దములను మహా మహాములను. మహములతో తేక నిర్బంధముతో యుపయోగించినగాని బ్రిటిష్ ప్రభుత్వము నుండుగు మార్గమున జహునకు. మహములను మనకు మించినకలంపు. ఇక నిర్బంధము. ఇంగ్లాండు, ఆమె కా మున్నగు జేతములందు ప్రచందముగు ఆంధోభావ కల్పియు, ఇండియాలో సహాయ నిరాకరణమును ఆచరించుచు, నిర్బంధమును ప్రజేతమెట్టులకెను.

ప్ర:- గంధిగారి సహాయనిరాకరణోద్యమ మూత్రము మీరు తెలియునని కలంచెద. వాని విషయమై అచ్చటి మన స్నేహితులతో ఏమిని ప్రసంగించితిరా?

సహాయనిరాకరణము - ఆచరణ

అచ్చటి మన స్నేహితులు ఈ యద్యమమునకు విషయములగు నూర్చుని నేను చెప్పాలను, ఏమి? ఈయద్యమములోని కొన్ని క్రమాంతరములకు వారిలో కొందరు తమ సంప్రాయాంగికారమును తెలిపివారు. అయితే కొంచెము కాగరూతలతోను, క్రమముగను, ప్రకర్తించవలసి యుండునని నా కెల్లరు జలికిరి. సహాయ నిరాకరణమును చక్కగ నేర్పాటుచేసి నదియైన జద్దముల ప్రచారము ప్రకర్తించినవో, ఉధిరము లేకయే విప్లవము నొకదానిని మనము కల్పించగలము. అయితే ఈజరణమునందు గమనింపదగిన విషయములు కొన్ని గలవు. (1) ఏ యద్యమములోగాని మొదటి క్రమాంతరమునందు ధనుగాని కక్తిగాని విశేషము క్యయము కానుడను. ఈ రెంటిని మిగిలిన క్రమాంతరములకు నిజుకలంచవలయును. (2) ఇంగ్లాండులోని కార్మిక సంఘములకె, అచ్చటి యద్యమములుగాని, స్థానికసంఘములుగాని చక్కని పునాది మీద నుండవలెను. (3) ప్రజలను కలపిన యంగము లన్నియు చక్కగ నుండవలెను. ప్రస్తుతమును వారాధికరణ చాలవు. సహాయనిరాకరణము ఏయే ప్రజేతములందు ఏయే విధముగ జయము నొందునదియు, అచ్చటికొప్పుడు ప్రజలకు ప్రకటించుచుండు స్థానిక సంఘములు లుండవలయును. (4) మొదట మొదట ప్రజలను విశేషము తృగ్గము జూపుచు కొరరాదు. ఏలనన, ఏకశయమునన ఆ నేనును ప్రయానసోద్యమములకు పిలువదెను. ఈ నాలుగు మూత్రములకు సికాఫీకు ఉద్యమములను కనుగొంటిని.

కార్మికల తీర్మానము.

ప్ర:- సరి! కాననభలను బహిష్కరించుటలో మీ యభిప్రాయ మేమి? సంస్కరణములను బహిష్కరించవలసిన యుండురా? సంస్కరణములను బహిష్కరించవలసిన దని లాలా లాజపతిరాయగారు నామొందియుండిరి. ఇంగ్లీషు కార్మికులు ఈ నూతనలను ఏల సంగీకరింతురే?

జ:- బ్రిటిష్ కార్మికుల కార్యకర్తానాక సంఘము ఏల అట్టి తీర్మానము కాచించిలో నేను తెలిపెదను. ఈ తీర్మానము నేనామొందించిన సభకు సభ్యులు నగముయందియై నను రాలేదు. ఇట్టి తీర్మానము నామొందించుట యజద్దముని నేను చెప్పగా, భారత సమస్యలను పరిష్కరించుటకు భారతీయులే తగినవారని క్లిష్టగాదు నాకు దైర్ఘ్యము వదిలి, ఇక ను భారతీయులకు ఒక సంజేతముగూడ పంపివారు. లాన్సు బరీగారు నియంత్రాభిప్రాయములను తెలుపుచు ప్రత్యేకముగ నొక సంజేతమును పంపివారు.

కాననభల బహిష్కారము

ప్ర:- కానన భలను బహిష్కరించవలెననుచురా!

జ:- ఈ విషయమై నాదాదువాదములు గలవు. ఈ సంకల్పసమయమున కాననభలలో మన ప్రాతినిధ్యము నహించుచు ప్రజాహితమును దృఢముగ గమనించువాడుగ నే యుండవలయు నని ఇంగ్లాండులోని ముఖ్యుల నేనును తెలుచుచున్నాను. కాననభలము, రాజ్యాంగమును పాల్గొనవలసి కని స్వరాజ్యముగోడ తీర్మానములను ప్రజేతమెట్టుల ప్రయ

అష్టాంధానముతో మహాచరితము వదరాని కష్టములు
 కడుచున్నారట తిండి దొరుకుటలేదట, ఇవివర వాడుదమ్మి
 డినుకొనినట్టె కలదాటానన్ను విడిచి నీకుకొన్నియొట్ట దొరుకు
 డుంటేలేదట. అదేవాండ్లయ నీరుతేకబలహీనత చనిపోవు
 చున్నారట పిల్లలగతిచెప్పనక్కరయేలేను. కట్టుక పిల్లలవాడిని
 కబాలక బాటలతో విడిచిపోవుచుండిరట. మనుచానికికట్టెను
 కొట్టుకనెరప్పవేసెను పులియ. దీక్షను ఒకరొట్టె నొకయొట్టె
 పొయ్యియొ మూర్తియే గాఁగునువల ముండి గూఢచారు లని
 భానించి ఖయియతో నుంజిరట. స్వదేశమునకు మహాచరితము
 చనిపో నది చెప్పుట కొరముదురనియు వారి ప్రేమను
 బ్రదికఁ నయినటను జగారము జేరదనియు వదరకులవేయు
 చున్నారట. అట్టి వదిలెరు లబద్ధము లనునంగతి సర్కారు
 వారు మహాచరితము భూతము వాఁకి తిరిగి ఇచ్చివేయుదురను
 వారలవల కష్టతమగుచున్నది. హిజరు ఉద్యమము ప్రారం
 భించిన వారి యెడల గాఢహా నుదయించుచున్నది. స్వదేశ
 మానసి వచ్చుచున్న మహాచరితముతో నొకనిని కాట్టి చంపి
 రట. మొత్తముమీద స్థితి చాల దుష్టముగ నున్నదట.

Russian Terms to Poland.

Soviet Reply Demanded.

Mr. Balfour's Letter.

(REUTER'S.)

LONDON, August 24.

Mr. Balfour has written to M. Kameneff, pointing out that the British Government take very serious view of the new terms which Russia is stated to desire to impose on Poland and acting on behalf of Mr. Lloyd George he asks if the Soviet proposes to adhere to them. "On the answer, the future policy of the British Government depends and as the matter is evidently of urgent importance, I request that an answer may be received by Friday evening."

Munitions for Poland.

A French Protest.

LONDON, August 23.

The action of Sir Reginald Tower, in refusing to allow munitions for Poland to be unloaded at Danzig, has caused considerable resentment in French official circles and the French Government has notified the Council of Ambassadors that it regards the action as a violation of the Treaty of Versailles.

According to a newspaper report the French Foreign Office is likely to demand Sir R. Tower's recall. It appears that Sir R. Tower has asked the Allies to send 20,000 troops to Danzig without which he will not feel justified in permitting the unloading of munitions, whereas the French are of opinion that 50,000 troops are ample. Sir R. Tower is now awaiting instructions from London.

The Polish Forces.

WARSAW.—By the grouping of the Polish forces two Army Corps have been formed, the Northern under General Haller and Centre under Marshal Pilsudski. The latter is attempting to cut off the line of retreat of four Red armies and the turning movement is being carried on in highly satisfactory conditions. Up to the present 35,000 prisoners and 200 guns have been taken.

Bolsheviks Routed.

An extraordinary situation is apparently developing in Poland; for, while the Russians are still attacking in the Lemberg area and also on the Vistula north-west of Warsaw near Plotzk, German accounts report that the Red retreat in the centre along the East Prussian border has become a panic under the pressure of Polish cavalry, with Bolshevik Commissariat, herds of cattle, cavalry and infantry all mixed up in the flight. Some regiments have flung away their weapons.

Red officers and commissaries are vainly trying to establish order by the use of their revolvers. The Reds have partially plundered Lomscha and the Jewish inhabitants are fleeing, while the Reds are attempting to hold Narew at Lomscha, but their retreat to south-east has been cut off, as the Poles hold the Lomscha-Bialystok-Brest Litovsk railway.

Bolsheviks' Desperate Position.

LONDON, August 24.

According to Reuter's Warsaw correspondent the Bolshevik army has been caught between Narew and the Prussian frontier, and is trying to extricate itself at the cost of sanguinary sacrifices. Very desperate fighting is occurring in Malwa, Soldau district. The Bolsheviks' losses in prisoners in two days have amounted to 11,000.

The Poles, advancing from Warsaw, have occupied the whole tract of territory in the bend of the Narew and the Bug, and cavalry has cut the road between Lomza and Bialystok. The battle proceeding on the middle Narew will decide the fate of all Russians between Narew and the Russian frontier. Red troops are making isolated counter-attacks, but apparently all have been unsuccessful while, in the centre, the Polish troops are fortifying themselves on the eastern frontier.

Continued Polish Successes.

According to the latest reports received in official circles in London the Polish offensive continues to be strikingly successful. It is estimated that of twenty one divisions composing the Soviet army in Poland, six have been destroyed, eight have lost half their strength, and the seven remaining are much shattered and worn out. General Haller's force has established contact with Polish troopers from Thorn. The retreat of the Bolshevik forces in this region is cut off Marshall Pilsudski's army is meeting with little resistance, and he is rounding up the Bolshevik troops still behind his line without trouble.

The Bolshevik cavalry leader, Budeppu, who made a vigorous attack in the direction of Lemberg, with the object of capturing the city, has been defeated, twelve miles south of it, and is retiring.

Revictualing Poland.

LONDON, August 23.

LUCERNE.—Mr. Lloyd George and Signor Giolitti received press representatives.

Mr. Lloyd George declared that the means of revictualing Poland through Danzig must be preserved under the treaty of Versailles.

Signor Giolitti said he did not believe there was a single point on which the Allies were not unanimous.

"A Broken Rabble."

LONDON, August 21.

A despatch received to-night from Warsaw states:—Nothing in military history has been so dramatic as the sudden defeat and rout of the Bolshevik armies. They were on the eve of capturing the city, and had, in fact, sent a wireless message to Moscow that Warsaw had fallen, when the Poles made a last desperate attack and drove back the invaders, who fled in panic, throwing down their arms.

Owing to the confidence they had in obtaining victory, the Bolsheviks had not established lines of communication; consequently the retreat became a wild rout, every man fighting for his own safety. Two whole battalions of Bolsheviks surrendered to two unarmed British officers who were motoring near the city.

To-night there are no Bolsheviks within sixty miles of Warsaw. As they fled they gave up their arms to Polish peasants, who assisted to drive them further out.

Thus in one hundred hours the Bolshevik armies became a broken rabble.

Sinn Fein Crimes.

One Town Almost Destroyed.

Irish Peace Conference.

(REUTER'S.)

LONDON, August 23.

Tension is growing in Cork as regards the condition of the Lord Mayor, who is lying in Brixton prison and who according to the latest reports, is weaker, though not in immediate danger.

LONDON, August 23.

The Home Office to-day reiterates that the Government has finally decided not to release McSwiney, because he refuses food. This leaves a loop hole for his release on other grounds. Masses for his release were celebrated in several Cork churches yesterday. Archbishop Mannix and the Bishops of Killaloe and Ballarat visited the prisoner this afternoon.

The Fate of Lisburn.

It is officially announced that a great portion of Lisburn, Ulster, has been burned down. Over 40 houses have been destroyed. The situation in Belfast is very uneasy. Lisburn is a Unionist town of 12,000 inhabitants, eight miles from Belfast. It is stated that practically all the Roman Catholic premises have been gutted. The fire brigade worked unceasingly, but they were powerless.

A Daring Crime.

The four men who murdered Swanzy apparently taxied from Belfast. They kept the taxi waiting in the outskirts of Lisburn, afterwards returning by it, but half way back they paid off the driver and decamped. Private cars and taxis took up the chase towards Belfast and overtook the murderers, taxicab, only to find that the men had decamped. The murder is one of the most daring in the history of Irish crimes.

Irish Peace Conference.

LONDON, August 23.

Six hundred moderates representative of the best business and conservative elements throughout Ireland, are foregathering in Dublin to-morrow at an Irish Peace Conference, to make another attempt to bridge the gulf between the conflicting policies in Ireland.

Among the delegates are Sir Stanley Harrington, member of Lord French's Advisory Council, Lord Athlumney and the Lord Mayor of Belfast, and a large number of Catholic Priests and Protestant Clergy.

It is anticipated that the outcome of the conference will be another deputation to the Premier, demanding a generous form of Home Rule within the Empire.

Position Becomes Worse.

LONDON, August 24.

The position at Lisburn yesterday evening became worse. Further looting and burnings of Catholic houses and shops occurred, and the damage is estimated at half a million sterling.

Many Premises in Ruins.

The fire brigade was unable to cope with the outbreaks. Seventy premises are now in ruins. The military guarded the Convent and Chapel but their number was not sufficient to restore order.

Soviet Army Surrounded

Enemy Demoralised.

LONDON, August 24.

WARSAW, August 23.—To-day's communique says:—We have separated the divisions of the fifteenth Soviet army which was covering the retreat. We have surrounded the bulk of the fourth army and the whole of third cavalry corps. The booty is enormous and our prisoners are very numerous, we have crossed the Narew and captured twenty-two heavy guns. Demoralisation is rife among the Bolshevik northern troops and is spreading to the south and detachments attacking Lemberg are retiring.

Many Prisoners Captured.

LONDON, August 24.

Reuter learns authoritatively that the Poles have now captured 63,000 prisoners which is causing serious embarrassment, also 200 guns.

Northern Army Defeated.

Important Towns Captured.

LONDON, August 25.

To-night's Polish communique reports that after desperate fighting, the Poles have inflicted immense defeat on the Red Northern army. They have captured Prazasnysz, Malwa and Soldau, Northwest of Warsaw, thus the surrounding of the bulk of the Soviet fourth army, the whole of the third cavalry corps and closing the last avenue of retreat of the Reds. The extreme right wing of the enemy is fleeing in disorder. Apparently this has finally removed the Red menace which by crossing the Vistula near Plock was designed to attack Warsaw from the west. The Communique continues:—"The Polish centre under Marshall Pilowski continues northerly advance and has crossed the Narew, north of Bialystok. In this region, the Polish cavalry have gained contact with and have annihilated the heavy artillery group of twenty-two guns, destined for the bombardment of Warsaw. The cavalry have also intercepted an order from the Soviet instructing the commanders to destroy the artillery, batteries and to mount infantry on horses. This indicates the measure of the Red panic. The Northern demoralisation is now spreading to the southern front. The Reds who were advancing towards Lemberg have begun to retreat and the Polish pursuers have already reached the line of the Bug. Prisoners now total 70,000."

Fresh Difficulties Raised.

New Claims Advanced.

LONDON, August 24.

Warsaw wireless message from Minsk states that the Bolsheviks are raising difficulties regarding the preliminary examination of the Polish credentials. Soviets appear to be advancing fresh claims including obligation of the Polish Government to supply arms to 200,000 workmen.

Mesopotamian Situation.

Storm of Criticism at Home.

(REUTER'S.)

LONDON, August 22.

The appeal of the India Office for Indian ex-officers to rejoin for a year's service with the Eastern Expeditionary Force has roused a storm of criticism as indicating the prolongation of the Mesopotamia campaign, which has already cost a hundred millions sterling. The newspapers demand that this adventure shall cease and that the Arabs shall be left to govern their own country. A mysterious feature of the situation is that neither the India Office nor the Foreign Office can explain who controls or sanctions the Mesopotamian policy. Colonel Lawrence declares that our local administration is a disgrace to our own imperial record. He lays the responsibility on the British civil authorities there, especially three so-called colonels who, uncontrolled by the India Office or the Foreign Office, contest every suggestion from London, transmit *communiqués*, belated insincere and incomplete, with the deliberate intention, it is alleged, of blinding the Home authorities to their blunders. Their administration is declared to be more brutal than the Turkish. The *Times* says that our policy is inherently wrong, extremely foolish, and is bound to end in disaster.

The demand that we shall quit the country and appoint an Arab ruler is emphasised by the increasing cost of living and the prospect of an eighteen penny loaf.—*Statesman*.

Baghdad Consignments.

Advance in Insurance Rates.

LONDON, August 23.

There has been a sharp advance in insurance rates to cover goods for Bagdad against risk of damage by war and civil disturbances. As much as ten guineas per hundred pounds sterling per month has been asked.

The Syrian Assassinations.

Further Details.

LONDON, August 24.

CAIRO.—An eye-witness of the attack on the Damascus train in which the Syrian Ministers were killed says that two thousand Bedouins attacked the train at Kherbat-el-Gazala.

The Syrian Ministers tried to hide themselves amongst the third class passengers, but were discovered by the raiders. They then took refuge in the station buildings, which the Bedouins attacked with great fierceness.

LONDON, August 23.

The eye-witness declares that thirty passengers were killed, including three Ministers, a French Priest and some soldiers. It is stated that the Ministers were on a journey to Hauran to conciliate the natives.

The Indian Viceroyalty.

A Rumour Dis-Countenanced.

LONDON, August 24.

The *Manchester Guardian* dis-countenances the suggested appointment of Lord Birkenhead as Lord Chelmsford's successor.

Mrs. Lloyd George.

LONDON, August 23.

His Majesty has conferred the Dame Grand Cross of the Order of the British Empire on Mrs. Lloyd George.

Turkey and the Allies.

LONDON, August 23.

CONSTANTINOPLE.—The Sultan received in private audience the French, Italian and British High Commissioners, thus marking the resumption of diplomatic relations.

(ASSOCIATED PRESS.)

BAKRID FESTIVAL.

Peaceful Celebrations.

CALCUTTA, August 25.

Bakrid festival passed off smoothly to-day in Calcutta. At Howrah there was no disturbance where two days ago some Hindus and Mahomedans were bound down as breach of peace was apprehended. At Serampore mill area where apprehending disturbances the authorities posted a strong military force the celebration of the festival was peaceful.

Case of Bad Livelihood.

Thirty Punjabis were placed on trial before the Magistrate of Asansol for bad livelihood. It is alleged that they are responsible for a series of dacoities committed in Burdwan District. Two accused made a confession in which ten dacoities were disclosed. The trial is proceeding.

Munitions Board Case.

J. Stoddard against whom a warrant was issued yesterday by the Chief Presidency Magistrate in connection with the Munitions Board case was arrested yesterday evening by Bengal C. I. D. Officer and taken to the Park Street police station where he was released on bail to appear in court on the 2nd of next month.

Burma Railways.

Staff's Salaries Increased.

RANGOON, August 25.

The Burma Railways Company recently increased running staffs salaries and now notify further concessions. Leave allowances will be calculated on pay plus average running allowances drawn during the previous year with the limit of 75 per cent of the pay. Gratuities will be similarly calculated. Contributions to provident fund will on pay plus 50 percent which is considered equivalent of the average running allowances. Income tax paid in consequence of Rangoon house allowances making the employee liable will be treated as temporary. Increased bazaar wagons will be run between Rangoon and Mandalay to enable staff to obtain stores at Rangoon rates. Other concessions are also indicated.

Punjab Khilafat Committee.

A Manifesto.

(ASSOCIATED PRESS.)

LAHORE, August 25.

A manifesto has been issued by the Punjab Khilafat Committee over the signature of Zafar Ali Khan which after referring to the situation created by the unchecked flow into Afghanistan of thousands of Mubajirins and the order issued by the Amir stopping further entry of Mubajirins into his dominions says:—The Punjab Khilafat Committee believes that what is ascribed to his Afghan Majesty is susceptible of a different interpretation and it is preposterous that asylum offered to Mussalmans who intend leaving India as a protest against the iniquitous Turkish treaty and dismemberment of Khilafat is abruptly denied them. Under the circumstances the Punjab Khilafat Committee recommends that Indian Mussalmans intending to emigrate to Afghanistan should postpone their departure till such a time as an authoritative pronouncement reaches them through the Central Khilafat or Punjab Khilafat which is trying to unravel the mystery now puzzling them. Meanwhile it calls upon Mussalmans to treat Hijrat as a duty obligatory upon only such Mussalmans as are either well to do or possess skill enough to earn their livelihood or are strong enough to bear the hardships of journey to Afghanistan. The manifesto concludes with the following words:—In conclusion the Punjab Khilafat Committee earnestly appeals to His Excellency the Viceroy to leave the question of Hijrat severely alone and issue immediate instruction to all Provincial Governments to pursue the traditional policy of non-intervention in a matter affecting most dearly cherished privilege of Mussalmans. Any departure even by a hairs breadth from this wise and far sighted policy will raise up a storm of indignation which all earthly forces at the command of Great Britain will not be able to control. It is dangerous to try to curb Islam with brute force when once its spiritual forces are awakened and they are wide awake just now. Let Mussalmans of India chalk out a path of salvation for themselves in accordance with the dictates of Holy Quoran and teachings of their Prophet, let them peacefully leave India if they so choose. To stop Hijrat under mandates from a District Magistrate and Chief Commissioner would be one of the greatest blunders of a Government which has failed to realise its responsibilities to seventy millions of Indian Mussalmans and which does not yet appreciate the temper of the people.

The Returned Mubajirins. Their Troubles Described.

SIMLA, August 25.

The Associated Press special correspondent wires from Peshawar:—August 14th:—About 2000 Mubajirin have now returned to the British territory through the Khyber and it is possible to form a fairly accurate idea of the depths of shame, misery and disillusionment to which these unfortunate people have been brought during their sojourn in Afghanistan. For the last few weeks, every Friday has witnessed an imposing procession of emigrants through the Khyber. The stream which seemed to carry all before it was turned and crossed the frontier once more. Gone are the gaily coloured standards sold for a few annas to buy food in Kabul or made up into quilts to keep out the cold. Gone is the holiday apparel of the women stolen by greedy, Ningraparis in that inhospitable country; gone the sleek plough bullocks harnessed for the first time to an over loaded cart, and gone too are many tenderly nurtured moment and children whose strength failed to compass the rigours of this terrible journey.

The following stories told by the emigrants illustrate the callous indifference or in some cases the calculated cruelty to which they were subjected by the Afghans. The transport impressed under Nadir Khan's orders was withdrawn at the earliest opportunity and the baggage abandoned. No shelter was provided anywhere on the journey and Mubajirin were driven from the mosques and forced to sleep in the open country. Four annas was charged for a single chapatti instead of the usual six pies and even water had to be bought at some stages. No arrangements were made for marshalling the caravans and the utmost confusion prevailed on the road, women being separated from their male folk and baggage being frequently lost. Many died from sunstroke, exposure, exhaustion and thirst and swollen footed women exposed their infants by the way side for strangers to pick up. At Kabul about 400 Mubajirin were arrested as spies and many were employed to fetch wood and received one chapatti and one onion a day as wages. The money contributed to the Hijrat Fund was not spent on their entertainment and those who had nothing to sell generally went hungry. Arab Raza Khanid the company for 5 days until his funds ran out. The women were allowed no sort of privacy and slept in the open streets. No arrangements for water or sanitation were made. Clothing was insufficient to withstand the cold nights. All were subjected to taunts and insult by the Kabulis and some made up their minds to return to India and submit to whatever fate might befall them there. On their return an Afghan General attempted to bar their way on the road above Jalalabad. A Mubair who remonstrated with the General was shot dead by the latter's pistol at Dikka. The Sarbaddar while obviously embarrassed by their presence openly abused the Mubajirin for returning to India. He levied a tax of Rs. 4 on every man and in the absence of tickets a receipt was stamped in ink on their faces and necks. At Dikka the emigrants were told that the men returning to India would have their ears cut off and the women would be dishonoured by British soldiers. These monstrous stories induced many to face the hardships of the Mohmand route but those who risked the journey through the Khyber have sent reassuring messages to their comrades left behind. These poor deluded Samindars are overjoyed at the news that they will be helped by the Government to regain the possessions so recklessly squandered (at the bidding of their Mullas). They are creeping home as unostentatiously as possible and many desiderates who tried to enter Peshawar City were entirely neglected by the Hijrat Committee and were forced to sleep on the ground without food outside the walls. These events have produced a feeling of intense resentment against the originators of the Hijrat movement and a reaction in favour of those who tried to save the people from their folly.

S. S. Loyalty sailed for Marseilles on Monday the 14th.

The Anchor Line S. S. Scindia homeward bound arrived at Marseilles on the 23rd.

The U. P. Association.

Removal of Export Tea Duty Urged.

(ASSOCIATED PRESS.)

BANGALORE, August 25.

At this morning sitting of the United Planters Association of Southern India, Mr. A. S. Davidson presiding, the following resolution among others was moved by Mr. J. A. Gwynne of Wynad:—That this Association approach the Government of India through the Government of Madras with a view to the removal of the export duty on tea as this was accepted as a war measure. This association would further point out that considering the present depressed state of the tea market and the unlikelihood of any recovery in the immediate future this is too heavy a burden on the industry. Further that we ask the Indian Tea Association to support this proposition. Mr. J. A. Gwynne said they all loyally accepted the duty as it was a war duty. House charges had increased 300 percent and there was the probability of a further increase as railway freights had also increased 133 per cent and the rate of exchange was likely to be an adverse contingency for many a day. The prices realised was less than the cost of production. Mr. C. K. Pittock seconded the proposition which was discussed in committee at length and passed. Another resolution passed by the meeting related to the Indian defence and auxiliary force. The resolution ran as follows:—That this association welcomes legislation that will put an end to the present state of uncertainty as to the future function of the present Indian defence force, but in the absence of the draft of auxiliary force bill is unable to express a definite opinion as to the suitability of that measure to conditions obtaining in planting districts of south India. Mr. C. H. Pittock in moving the resolution said that the first and important sentence in the Government of India Press Communique dated 18th August was obscure in its meaning. Mr. Weld Downing seconded the proposition which was discussed in Committee and was passed.

Mr. P. G. Tippings moved that the Government of India should be requested to give early consideration to the matter of grant of lands to the demobilised planter soldiers. Mr. Tippings said that such grant of lands was made in Ceylon and other parts but nothing was done in India. Mr. S. H. Dennis seconded the proposition. Mr. S. Clarke stated that in Ceylon every man who returned from war service got it. Mr. E. E. Eyre remarked that some might be satisfied with money grants. The proposition was put to vote and carried. The Hon'ble J. A. Richardson was nominated by the association as planting member for the Reformed Legislative Council. The Hon'ble Mr. Richardson in thanking them stated it would not be possible to attend to work if one had to sit five months a year on the Council. He said he would however carry on.

Surgeon General's Address.

When the United Planters Association met in the afternoon subjects relating to roads and communications of importance to planting community were discussed. Surgeon General Gifford then addressed the Association on the need of preventing of hook-worm disease in the states. He pointed out that large percentage of people, between 80 to 97 percent were suffering from this disease in Southern India especially on the west coast causing tremendous economic loss, apart from national loss caused to the country by this disease. He spoke of recent researches in causation and treatment of the disease and mentioned work carried on by Dr. Paul of Rockefeller research and Dr. Muska who are at present in Southern India carrying on treatment of and researches about the disease. The Surgeon General then spoke of the uses of Thymol as cure for the disease and also the advantages of septic tank latrines. He laid stress on the need of educating people about this disease. He remarked about the difficulties to rouse public opinion against the dangers of the disease and propagate correct information about it among the masses. He appealed to the planting community to undertake prevention work for the benefit of their coolies and in wishing them success he said that any expense incurred for that purpose would be repaid in the results achieved. Several questions were put by the members to the Surgeon General who replied to them and promised to obtain expert opinion regarding some of the questions. In reply to Mr. E. C. Sylvestia the Surgeon General said that in view of the importance of the treatment of this disease if they as a body made representation to him for free supply of Thymol he would make a recommendation to that effect to the Government but he thought that Thymol was not a very expensive drug and they could start their own factories for its manufacture if they so desired. Mr. A. S. Davidson on their behalf thanked the Surgeon General for his presence and for his interesting and instructive address. The meeting then proceeded to discuss subjects on the agenda. Questions regarding labour legislation were considered and two resolutions were passed on agreeing to the proposal of the Government of Madras that amendments to Labour Acts should be examined by a committee and that Messrs. J. S. Nicholas and C. R. T. Congreve be selected to serve on the committee and that the Government be requested to include Mr. Waddington, Director of Labour Department of the Association on the committee. The other resolution stated that the Association did not contemplate any objections to the amendments to the Factory Act proposed by the Government of India.

There was some lengthy discussion with regard to the contribution of 50000 made by the association out of its war fund to Lady Willingdon's nursing home. The Mundakayam Association thought that the Executive Committee had not taken adequate steps to ascertain the views of all subscribers before the allotment was made. Mr. J. R. Vincent on behalf of the Mundakayam Association moved a resolution expressing the great of the Association at the action of the executive committee. He thought the executive committee had not the authority to vote the sum as they did for purposes for which it was not intended. The proposition was seconded by Mr. Mcpherson, another Mundakayam representative. Mr. C. T. T. Congreve the Hon'ble Mr. J. A. Richardson, Mr. J. S. Nicholls Weld Downing and others took part in the discussion favouring action of the executive committee. In the end the proposition was put to vote and lost by a large majority, only the mover and seconder voting for it.

S. S. Elysia outward bound is expected to arrive in Bombay on the 2nd proximo.

Latest Telegrams.

(Associated Press.)

BOMBAY, August 26.

The Bakrid festival passed off peacefully in Bombay. No disturbance is so far reported from the districts. Due to the efforts of the Khilafat Committee the number of cows offered for korbani this year was very small. In most places goats were substituted. Some Hindu gentlemen went round Mahomedan quarters of the town on the previous evening and where they saw cows kept for Bakrid korbani, they entreated their Mahomedan brethren to refrain from killing cows. In most cases the latter readily acceded to their request. Some fiftyfive cows thus saved were marched in a procession on Wednesday evening through the Hindu quarters of the town which made a great impression on the populace. Hundreds of Hindus and Muslims joined the procession and shouts of "Garumata-ki-jai" Hindu Musalman-ki-jai, were frequently heard. There were touching demonstrations of Hindu Musalman cordiality. Flowers were showered on Mr. Khatri, Secretary, Khilafat Committee and Muslim volunteers along the route. The cows were then taken to Pinjrapole.

CALCUTTA, August 16.

Some of the students of Serajgunj High English School did not attend their classes on the tenth day of Mr. Tilak's death as a mark of respect to the deceased. The Sub-Divisional Magistrate of Senajganj Mr. MacPherson as president of the school committee visited the school on the 10th August and proposed ten stripes for each absentee on the 10th day of Mr. Tilak's death. A meeting of the managing committee will consider the Magistrate's order. The local public held a meeting and decided if the Magistrate's order is carried out they would boycott the school and start a new one at Serajganj.

RANGOON, August 25.

The pay of the subordinate ranks of the Rangoon town police and Burma district police has been raised with effect from the 1st March last. Inspectors instead of being grades will be on single time scale rising to Rs. 350 in Rangoon and Rs. 295 in districts. Improvements in the pay of Dy. sub-Inspectors, head Constables and Sergeants are sanctioned. The Rangoon constables maximum pay is increased from Rs. 20 to Rs. 24 and that of instructors from Rs. 18 to Rs. 23.

A fairly severe shock of earthquake was felt at Toungoo at 2-55 P.M. on Tuesday.

The Bakr-Id is passing off quietly. Apart from holiday cessation of work and customary gatherings near the big Mosque in Mogul St. there is no indication of anything unusual.

A Burman has been charged with robbery of a gold leaf from Shwe Dagon Pagoda which he was seen stripping with a knife.

BOMBAY, August 25.

The Mail steamer *Kashgar* with outward mails of the 12th instant is expected to arrive in Bombay at noon on Sunday. The Mail steamer *Kashmir* which left Bombay on the 7th instant arrived at Marseilles on Tuesday the 24th instant.

Kachagarhi Incident.

LAHORE, August 25.

The Civil and Military Gazette publishes to-day a detailed account of the Kachagarhi incident from its special correspondent at Peshawar and writes:—It will be seen that the original official account was substantially accurate, the only important discrepancy appearing to be in the manner in which the Mubajir met this death and in fact that the officer was knocked senseless and rescued by an Indian passenger. It was unfortunate that the Mahomedan sepoy lost his head and without word of command fired at the wounded man on the ground. But it is most satisfactory to learn as was to be expected that original account was correct so far as the behaviour of the British Officer and the men was concerned.

Conditions in Manehra Tahsil.

The special correspondent of the C. and M. Gazette wires from Peshawar under date August 24th:—For sometime past the conditions in Manehra Tahsil of Hazara district has been unsettled. Khilafat agitators have been busy exploiting religious susceptibilities of ignorant classes of this frontier, but it was hoped that the collapse of the Hijrat movement which so speedily quiet more advanced tracts of Peshawar District would similarly have acted as a cold douche in Uplands of Hazars. However news there travels slowly and of late public excitement has been greatly accentuated by virulent preachings of various local Mullas and the public ordinarily quiet and docile enough had been worked up to a dangerous pitch. This feeling has had an adverse effect on transborder tribes, particularly in the vicinity of Black Mountain and as a precautionary measure a small column of troops being sent out to Agror Valley. The authorities hope that this show of force will steady the situation and obviate untoward incidents. The situation as it stands at present cannot be regarded as very serious but the people of Black Mountain country are extremely fanatical and should there be an actual collision further trouble might be anticipated.

Owing to I D festival, the meeting of the Legislative Council is postponed till Friday morning, (day after to-morrow).

Sir William Marris, the Governor designate of Assam will with the concurrence of the Governor General be proceeding on a short leave to England in the winter.

The King has been pleased to approve the appointment of Sir Nicholas Beason Bell, K. C. I. E., C. S. I. the present Commissioner of Assam to be Governor of Assam for the period which will intervene between the introduction of the new form of Government in the Provinces and assumption of the office of the Governor by Sir William Marris on his return from leave. Sir Nicholas Beason Bell had expressed the wish to be allowed for private reasons to retire from the headship of the Province but has withdrawn his request to meet the public convenience for the purpose of inaugurating reforms in Assam during Sir William Marris absence.

అరు బహుమానములు.

ఈ క్రింది యంత్రములకు, రానున్న ఆర్థిక సంవత్సరము, నవంబరు, డిసెంబరు మాసములలో అరు బహుమానములు ప్రచారమునకు వచ్చినవి.

- (1) కూరల విషయములకు పంపిణీ చేయబడునట్లుగా తీర్మానించబడినది.
(2) బాధ్యతాయోగ్యత పరిపాలనలో నాయకుల విధి కృత్యములే?
(3) ఇండ్లబాడులకు ఆవులను గుర్చి, వాడవతి వాడములు.
(4) నూతనచట్టములలోని మంత్రి.
(5) రైతువారి భూములు మత్తాకిప్పిపో గల్గులాభ వస్తువులు.
(6) క్రొత్త సంస్కరణములో, మదరాసుకు, బడ్జెటు ఎటువంటిదన?

1, 2, 3, హంకలను గుర్చి ప్రాయోగములో ప్రథమ స్థాన ముక్తమియ్యవానికి రూ.50 లు లియ్యబడును. 2, 4, 6 వాటిలో ప్రథమస్థాన ముక్తమియ్యవానికి రూ. 25 లియ్యబడును. మొదటి రెండు వ్యాసములు ఎన్నుకున్న ప్రధమ రణసంఘమువారికి అర్జునుడు మొదటి తేడికి తరలెను. 84 వ్యాసములు నవంబరు 1వ తేడికి తరలెను. 5, 6 వ్యాసములు డిసెంబరు 1వ తేడికి తరలెను.

ప్రతివ్యాసము, అందనభవము గల యాభ్యుదయములకు తరలెను. ఈ బహుమానము లిచ్చుటకు ముఖ్య కారణము, రాజకీయ అధికనమస్యలను గుర్చి పరిష్కరించుటయే. వ్యాసము 4000 ముట్లను మించి యుండగూడదు. దీర్ఘ వ్యాసములు చూడబడవు. తరలెను నామములు ముందు తెలుపబడును.

చెలకు పంట.

(ప్రచారణ సంఘము.)

1918-19 సంవత్సరములలో నాభరగు 5 సంవత్సరముల పంటయు నగటున మదరాసు రాజధానిలో, బ్రిటిషు ఇండియాలో పండిన మొత్తములో, నూటికి 4.2 వంతున పండినది. 1920 ఆగస్టు 1-వ తేడి వరకు, చెలకు పండించిన స్థలము 79,900 యెకరములు. గతవత్సరము పండించిన, 66800 యెకరముల భూమి కంటే నూటికి 20 వంతు తెక్కువ పండినది. దక్కను, అర్కాటు జిల్లాలలోను, దక్క, ఆధివర్ధి సాధారణముగా నున్నది. గతవత్సరము, కాలమానముకంటే, ఈ వత్సరము, కాలమానము, చెలకున కనుకూలముగా నుండుటచే గల్గిన ఆధివర్ధి తెక్కు ధరగూడ తెక్కుకగా నుండుటచే పంట ఎక్కువగా పండించబడినది. వర్షము లేకపోవుటచే, నీటియార్ధరము తక్కువై, వై నడిచిన రెండు ప్రత్యేకములలోను, పంట తగ్గినది. జిల్లాలకును విభులముగా క్రింద ప్రచురించబడినది.

Table with 4 columns: Crop, 1st Crop, 2nd Crop, and Total. Rows include various crops like cotton, sugarcane, etc., with their respective yields for 1919-1920.

నూపులపంట.

(ప్రచారణ సంఘము.)

1918-19 సంవత్సరములలో నాభరగు 6 సంవత్సరముల పంటయు నగటున మదరాసు రాజధానిలో, బ్రిటిషు ఇండియాలో పండిన మొత్తములో నూటికి 16.5 వంతున పండినది. 1920 ఆగస్టు 1-వ తేడివరకు నూపుల పండించిన స్థల మైళాము 81000 యెకరములు గతవత్సరము పండించబడిన 458100 యెకరములకంటే నూటికి 82 వంతున తగ్గినది. తగ్గున

అంతటను సాధారణముగా నున్నది. వర్షము లేకపోవుటచే వారణాసు. మధ్యజిల్లాలలో తగ్గున విస్తారముగా నున్నది. జిల్లాలకును ఈ క్రింద ప్రచురించబడినది.

Table with 4 columns: Crop, 1st Crop, 2nd Crop, and Total. Rows include various crops like cotton, sugarcane, etc., with their respective yields for 1919-1920.

బోర్లెవిత్తులయెడ శ్రమము:—మధ్య ఆసియాకుండి తక్కిన వార్తలనుబట్టి చూచిన ఆచ్యటి మహమ్మదీయులు బోర్లెవిత్తులయెడ వైరభావమును గలిగియున్నట్లు తెలియజేస్తుంది మరియు వారు ఇస్లామియా మతమునకు మిక్కిలి విరుద్ధమైన క్రతువులుగా నున్నారనియు తెలియుచున్నది. తుర్కిస్థానమునకు ఆఫ్ఘానిస్తాన్లో నున్నప్పటికీ క్రతుభావమున మెలంగుచున్నది. వర్షియూహాద బోర్లెవిత్తులయెడ శ్రమభావమును గనుకరుచున్నది. గిలాన్ దండయాత్ర 8 మైళ్ళుండి మామరు తర్యంతము ఆగ్రహమును గలుగజేసింది. ఆచ్యటి ప్రజలందరూ బోర్లెవిత్తులకు విరోధులై యున్నారు. బాకరాలో బోర్లెవిత్తులయెడల గల ఆగ్రహ ము హారము. తుర్కిస్థానములో బాఖేరా బోర్లెవిత్తుల నణచుటకు రక్షకస్థానముగా నున్నది. బాఖేరా అమీరు గారియొక్కయు, సోమయట్ రషియాయొక్కయు సంబంధ భాంధవ్యములు చెడిపోయినవి. బాఖేరాను దండయాత్రకుని భయము కలుగ పటాలములను భద్రము జేసికొనుచున్నారు. పిషావన నకు యెటీవలతక్కిన ప్రాంతవర్తకులకు బాఖేరా స్థితిగతులు మిక్కిలి భయమును గలిగించుచున్నది బాఖేరా రాజ్యములో బోర్లెవిత్తు 6వ వారి అనుమతి లేనిది ప్రయాణములు చేయబడరు. బాఖేరా అమీరు తన కుటుంబమును వృద్ధిచేయుచు యంతయుచుండునట్లే దబ్బును కూడతెచ్చుకొనిపోయిల నిమిత్తము ధాన్యమును కూర్చుచున్నాడు. బాఖేరాకు అప్పుకు కటాలము వచ్చింపున బోర్లెవిత్తులకు సుభేదాను గలిగింది. ఆఫ్ఘను, బాఖేరా అమీరులిద్దరును నఖ్య భావమున మెలంగినచో ఆ రెండు ప్రత్యేకములకు మధ్యనున్న రైల్వే రాకపోకలకులకు తమకు నొక్కికేసుడురని బోర్లెవిత్తులు కలచుచున్నాడు. బోర్లెవిత్తులు బ్రిటిషుభాగము అందు చేయువనుకంటే ఆఫ్ఘను జేతులలోని పుస్తీతులం దెక్కువ బోర్లెమును గలుగజేసికొనుటయే ఆమీరులకు నఖ్యతకు కారణము. ఆఫ్ఘను స్థానపు అమీరు బాఖేరాకు సంధివించిన క్రస్తుకవ్వముకు బాఖేరా

అను సహాయము చేయుటకు ఉద్దేశించియున్నాడు. మధ్య ఆసియాలో నొక మహమ్మదీయ సంఘము నేర్పాటుచేసి తాను అధిపతిగా నుండువనివలె ఆశ్చర్యముగాదు. మధ్య ఆసియాలో సోమయట్ల అధిక పరిస్థితులు దుర్భరముగా నున్నవి. వారు ముద్రించిన కాగితపు నోట్లు తక్కువ తదితర పాఠశాసములు వారికి లేవు.

శ్రవణకరమైన వరణము:-24వ తేదీని బొంబాయిలోని విల్లింగ్టన్ ఉద్యానవనములో సింహములను గుహయొక్క మిద్దెపై నొకసొండుపుడు బుచ్చిరియండి ఆకస్మాత్తుగా సింహముల బోనులో పడినవి. తెంబనే బోనులయొక్క సింహము లరనివైబడి కొమ్మచీల్చి ఆరని రక్తమును ప్రాగుచుండెను. బోనులోకి లాగగానే ఆరడు విగ్రహగా కేకవేసెను. తెంబనే ఆరనిని సమీపమునను బుచ్చిరియొక్క యొకడు జనుకు చున్న ఘోరమునయూడి కేకలువేడుగా తోటమాలి తెండలకువారు తప్పిరిగాని వారు ఆరనిని సహాయముచేసి తప్పించులోతులనే ఆరడు మృతుడయ్యెను. సింహములను బోతుగుహలోనికి తోలిన పిమ్మట యొక పోలీసు అకవమును కేక పరిశ్రమయెనువకు గొంపోయెను. ఇన్స్ పెక్టరు 'ఫెర్నాసిస్' నొకరి సందర్శనమున చూచి మిద్దె పై భాగమునండి తనై తాను సింహముల బోనులో పడుట అసంభవమని చెప్పిరి. కాబట్టి ఆరనిని బోనులోకినవా రెవరనని యంతరంగ తెలిసికొనుటకు పోగలుగలేదు.

బెంగుళూరి వార్తలు

21వ తేదీ సాయంత్రము 5 గంటలకు, మహాత్మా గాంధీ గారు మేకల్ ఆలీ గారితో కూడ బెంగుళూరు కంట్రీ క్లబ్ మెంటునకువచ్చి నువార్త విన్నవారై, వారికి స్వాగతి మొనరించి కంట్రీ క్లబ్ మెంటులోని జనులతో కలిసి సామాన్య భాగములనుండియు పొందువులు మహమ్మదీయులు కందోపకందములుగా తమను పండ్లెండు గంటలనుండియు వారికై యేర్పాటుచేసిన స్థలమునందు తక్కి క్రిక్కిరిసి కూర్చుండిరి.

'కిలాఫతు కమిటీ' మహమ్మదీయులు గావించియుండిన యేర్పాటులు ప్రకటించినవి. వికలమయిన ప్రత్యేకమునందు మృత్యుకులక్రింద గాంధీ, ఆలీ గార్లు కాపీము అమర్చబడియుండెను.

నువారు 6 1/2 గంటలకు గాంధీ మహాత్ములు, మేకల్ ఆలీ గారు మోటారునందు తమ గమ్యస్థానమున చేరిరి. జనులకుండెక్కడలేని కల్లోలము లుటరించి వారినిబాద ముందు ముందున కేగసారి. వారినియూనివతోడనే కనులు ముప్పార్లు చూచుకుంటి, 'అల్లాహ్ అక్బర్' 'మహేమాతరం' 'గాంధీజీ జై' యనువాదములతో కందనంబు లొనంగి, యెరిని మోటారుమెట్లకు కుక్కతై మొనరిసిరి. అప్పటి యా జనసమూహముయొక్క కల్లోలము వాన తెప్పరికల్లుకు కల్లముకాలేదు. నువారు 80 లేక 40 నిమిషముల వరకు ఆస్థలము జనుల కల్లోలములతో నిండియుండెను నిక్కటలవడి తిర్యాయ గాంధీ మహాత్ములు తమ యానమును నుంకరించి గంధీకౌవశ్యాకమును పొందీభావముల మొనరిరి. వానదినముల తీవ్రముగా వదులున్న జనులు తమమార్మక క్రింద గనుకరుచు అవానయంతే నిలువబడి నిలుచుండిరి. ఆలీ ఆలీ గారు వుర్దుభాషలోను, అంగ్లభాషలోను 'సహాయ నిరాకరణ' గంధీకౌవశ్యాకము మొనరిరి.

ప్రొగ్రాము నందు గొప్ప మార్పులు. పట్టర్థ నర్కసు, రాయల్ మెనేజరి

ప్రదర్శన స్థలము : ఎన్నె నేడు, మదరాసు. 20 మంది నువ్రసిద్ధ హిందూ ఐరోపీయ ప్రదర్శకులు! మచ్చికకడిన 50 అడవి జంతువులు! శోభాయమానమైన వేడుక ప్రదర్శనము.

మా విశాలమైన గూడారమునందు గావించబడును. క్రతిదినము రాత్రి 9-30 గంటలకు ప్రదర్శన మారంభించబడును. బ్రీడ్ కండుగముగాను ప్రత్యేక వగటి ఆట. గురువారం 26 ఆగస్టు 1920 సాయంత్రం 5 గంటలకు శనివారము, ఆదివారములందు మాటనీ ప్రదర్శనము లుండును. రేట్లు కుర్చీ రూ. 3, 2, 1 గాలరి అలా 0-10-0, 0-5-0. బాక్సు టికెట్లు, మదరాసు వెస్టులందు కంపెనీలో వారకును.

ఆంధ్ర తాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమోషధము

వెల నొప్పుము
తల నొప్పులకు
జేరు పొందినది.
గుణము లేకుండిన
మీ వెకము మీకు
ఇయ్యబడును.
వనమూలికలచే
జేయబడును.
నువాసన గలది.

గుణ మధికము
వంచభాషను
చూచి కొనిన
మోసముండదు.
ఒకసారి పరీక్షించి
చూడుడు.
చక్కని డబ్బీలో
వెల గం అణాలు.
అన్ని దుకాణముల
లోను దొఱకును.

ఆంధ్ర తాంజనము డిపో,

రి, తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

109, ప్రభు రోడ్డు, బోంబే, బొంబాయి.

మిక్కిలి భక్తితో వ్రాసిన యిదియే తమిళమునందు మొదలుపెట్టిన చరిత్రము. తమిళమునందు మొదలుపెట్టిన చరిత్రము. తమిళమునందు మొదలుపెట్టిన చరిత్రము.

కామినియా ఆయిలు (రిజిస్టర్డ్)

ఈ యిదియే తమిళమునందు మొదలుపెట్టిన చరిత్రము. తమిళమునందు మొదలుపెట్టిన చరిత్రము. తమిళమునందు మొదలుపెట్టిన చరిత్రము.

తల బిళ్లె 1-0-0 2. పి. కాన్ 0-5-0 అణాలు.
చూడుదు 2-10-0 3. పి. కాన్ 0-12-0 అణాలు.

పోస్ట్ పేజింగ్

అంగ్లీయులదియైన ప్రగ్ అందు తెలిపెకలు కంటెనర్,
155, బామూచనీడు, బొంబాయి.

ఓటోలీలా సెంటు

ఎప్పుడైనా పోలూని మనోహరమున కలిసి
యెటెటె యీ తానుద్రవ్యము మిక్కిలి తగినది.
అందరియొక్క మనస్సును ప్రమోదజేసి అనంత
మును కలిగించుటలో దీనికి సరియగు సెంటు
వేలొకటి లేదని తలచునట్లు చేయును. దీనిలో
అల్పమున అను పారాయము మొదలగునది
చేరలేదు.

మీ చేతిగుడ్డలో 3, 5 బొట్లు యీ సెంటును
కేసియెడల కాలుగురోజుల వైదము దీనికాన పోజును.
అట్లు పోవునది నిరూపించువారలకు 50 రూపాయలు ఇవా
మిక్కిలమును. చేతిలోని బిడము పీటిని ఉపయోగించి, అనంత
మును బొందుచున్నాడు. నేటికే ఒకబుద్ధిని తెప్పించి కాశీ
చూడును. దీనివల 1/2 డ్రాం 0-10-0, 1 డ్రాం 1-0-0.

ప్యాకెండు పోస్ట్ జి ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

విలీనము:- ధనలక్ష్మి కంటెనర్,

పొంబాయి, మదరాసు.

(586)

బహుమానము

వైద్య విద్య

ఆంధ్రరాష్ట్రవైద్యములకు మార్గదర్శి
అన్ని భాషలలో వ్రాయును.

వాజపైద్య నారాయణుడే కేళివడి,

27, నీలకణ్ఠ, మదరాసు.

(1706)

విప్రేక్షా పరిశీలన దా: పి. డి.

సావంతుని వనోపధి సారసపరిల్లా

అనంతపురపు రక్తములకు అనియత వాద్యములకు
కీటకములకు మందు. తరువులకు మచ్చలకు, గండములకు,
పుండ్లకు, ప్రాంతాంతములకు అన్ని విధములకున గలుగు చక్క
రోగములకు పోగొట్టును. (28)

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

మనాధిపాత్యురకెల్లా గుణ మిచ్చుట నిస్సంకోచము.
నివాసమైనది, మధ్యకత్తివన అన్ని విధములైన రోగములకు
పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరసోదములకు, మలబద్ధక
మును కార్తవ్యంబంధమును నొప్పిలకు పోగొట్టి రక్తమును
శుభ్రపరచును. శరీరారోగమును గలుగజేయును. 15 రోజు
వరకు మందుకు 1 బొట్టును బుడ్డలో అయ్యును.

ప్రాప్తియ:- పి. డి. సావంత్,
గజక, ఫననవాడీ, నెం 2, బొంబాయి
Proprietor: P. D. SAVANT,
Panazwadi, No. 144, No. 2, BOMBAY

ప్రేమరి లోపరుశకందర్ ప్రయోనిగు గల
ఉపాధ్యాయులు శ్యామలాధర్మచార శాలకు గావల
యును. వీరిని గోరువారు గుణగణాంబులను దెలు
పుచు నీక్రింది చిరునామాకు ధరభాములను బంపు
కొనవలయును.

మ్యానేజరు: "శ్యామలా" ధర్మచారశాల,

C/o పోస్టు మాస్టరు,

నిడుమల పోస్టు, మచిలీపట్నము.

మలయ చందనము

గోనీయా అను తెగరోగమునకు
తగినది. రాజసంస్థానములలో నుక
యోగించుటకు వర్తించుటచేసిని;
గావుననే వర్తించుటచేదు. పిడికారీ
చేయి నిక్కబలేదు. ఎటువైపు, తెలుపు,
తమిళు అను మాడు రంగుల సెగ

రోగము ఎంత తీవ్రముగా నుండినను మూడొకప్పుడు గుణము
కానించును. శ్రీమత వసుమతి వ్యాధికిమాడ నిక ఫిరంగివెచ్చు.
కోటిలలోజంబించినది. చాల తెచ్చబడెననిది. డబ్బి 2-4-8

2. చందనీ - మలయచందనమునకు అనుపాసము. ఒక

డబ్బికి వసము చందనీ సీసా (సీసాది) 1-8-0
నిరచనపటి (మూలకాళి నిరచనమును) సీసా 0-8-0
అయ్యునిటికలు (100 తాంబూల మూలకలు) 0-4-0
కాగరభండము (అక్షిణ్ణికి లేచుటకు) డబ్బి 2-0-0
గంధర్వపార్శ్వనీ, రామవరం, (గోదావరి)

అనంతపురపు వెంకటాచలపండితుల

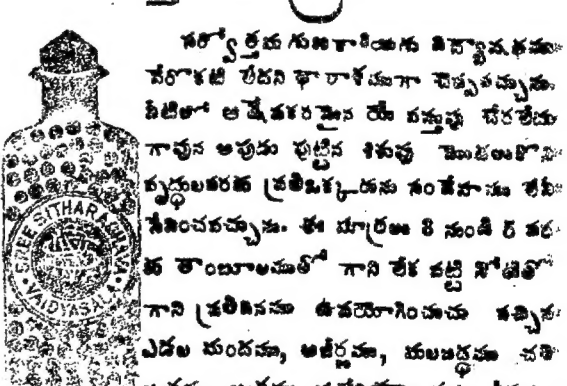
అయ్యప్పదీయ సిద్ధావధముగు
లోకామయవార
కస్తూరిమాత్రలవలె
శర్యోక్తగుణకారీయగు సిద్ధావధము
శర్యోక్తీ లేదని భారతముగా చెప్పువచ్చును.
దీనిలో అక్షరములైన యే వస్తువు చేరలేదు
గావున అపుడు పుట్టిన శివుడు మొదలుకొని
వృద్ధులవరకు ప్రతిఒక్కరకును సంకేతము లేని
శేషించవచ్చును. ఈ మూలము కి నుండి ర వర
కు తాంబూలముతో గాని లేక వట్టి నోటితో
గాని ప్రతిదినము ఉపయోగించుచు వచ్చును.
ఎడల మందము, అక్షిణ్ణము, మలబద్ధము వలె
జ్వరము, జ్వరము, మలేరియాజ్వరము, శీతము,
శీతము, వర్షము, వడికము, సరముల నుప్పి బలహీనత, ఇం
కా ఎంబా, ప్లేగు, కలరా, మున్నగు ఇంకా అనేక వ్యాధు
లను వర్గీకరింప రానివచ్చును. అయ్యుగిరిన చేత ఉపయోగించిన
తరువాత గుణమిచ్చును. ఒకేబొట్టు మూడుబుట్టులను గుమా
స్తాను, వ్యాధిచరములు, ఉపాధ్యాయులు, సిద్ధావధము పోజు
శ్రీమత కూడ ఈ మూలము నేనింత గుణమును పోగడుచు
న్నాడు. 250 మూలము గల సీసా 1-5 తెలు. 0-4-0
ఒక సీసా మొదలు అదిసీసావరకు పోస్ట్ జి 0-4-0
ఒకేసారి 6 సీసాలను తెప్పించిన పోస్ట్ జిలో రుప్ప 1-8-0
12 సీసాలు " " 2-12-0
25 సీసాలు " " 5-12-0
అన్ని దుకాణములందును దొరకును.

Telegrams: Rajvald Sri Bamanadasaji Kaviraj
Rajvald 152, Harrison Road,
Calcutta. Calcutta.

2057

పాశ్చాత్య వెంకటాచలపండితుల

అయ్యప్పదీయ సిద్ధావధముగు
లోకామయవార
కస్తూరిమాత్రలవలె

శర్యోక్తగుణకారీయగు సిద్ధావధము
శర్యోక్తీ లేదని భారతముగా చెప్పువచ్చును.
దీనిలో అక్షరములైన యే వస్తువు చేరలేదు
గావున అపుడు పుట్టిన శివుడు మొదలుకొని
వృద్ధులవరకు ప్రతిఒక్కరకును సంకేతము లేని
శేషించవచ్చును. ఈ మూలము కి నుండి ర వర
కు తాంబూలముతో గాని లేక వట్టి నోటితో
గాని ప్రతిదినము ఉపయోగించుచు వచ్చును.
ఎడల మందము, అక్షిణ్ణము, మలబద్ధము వలె
జ్వరము, జ్వరము, మలేరియాజ్వరము, శీతము,
శీతము, వర్షము, వడికము, సరముల నుప్పి బలహీనత, ఇం
కా ఎంబా, ప్లేగు, కలరా, మున్నగు ఇంకా అనేక వ్యాధు
లను వర్గీకరింప రానివచ్చును. అయ్యుగిరిన చేత ఉపయోగించిన
తరువాత గుణమిచ్చును. ఒకేబొట్టు మూడుబుట్టులను గుమా
స్తాను, వ్యాధిచరములు, ఉపాధ్యాయులు, సిద్ధావధము పోజు
శ్రీమత కూడ ఈ మూలము నేనింత గుణమును పోగడుచు
న్నాడు. 250 మూలము గల సీసా 1-5 తెలు. 0-4-0
ఒక సీసా మొదలు అదిసీసావరకు పోస్ట్ జి 0-4-0
ఒకేసారి 6 సీసాలను తెప్పించిన పోస్ట్ జిలో రుప్ప 1-8-0
12 సీసాలు " " 2-12-0
25 సీసాలు " " 5-12-0
అన్ని దుకాణములందును దొరకును.

శ్రీ శ్రీతారాపువ వైద్యశాల

(501-594) మైసూరు.

తండ్రినిలానము:- "తండ్రి" మైసూరు.